

De herkomst van **Thure**-driht, **Thur**-drecht, **Thor**-drecht

Inleiding

In de inleiding geef ik het belangrijkste van wat ik na 33 bladzijden vergelijkend onderzoek heb ontdekt.

Op blz. 3 t/m 33 is te zien hoe ik dat heb ontdekt: vergelijkenderwijs.

De aanleiding tot mijn onderzoek was: De werkelijke herkomst en betekenis te achterhalen van de oude namen van Dordrecht. Ik heb dat ook gedaan met het oog op “**Dordrecht 800 jaar stad**” in 2020.

Betekent de naam **Dor-drecht** ‘**Door-tocht**’ of ‘**Trek-vaart**’, ca. 1120 in de bronnen opgetekend als **Thure-drecht**, “gewoon” *thure* ‘**dóór**’ *drecht* ‘een waterloop waar schepen doorheen of langs getrokken moeten worden’?!

Om maar met de deur in huis te vallen: Nee!

Thure-drecht, **Thur**-drecht (> **Dur**-drecht) en **Thor**-drecht (> **Tor**-drecht, waarna **Dor**-drecht), de oude namen van Dordrecht, zijn genoemd naar de dondergod **Thor** of **Thur** uit de Noordse en Germaanse mythologie, ook aangeduid met **Thore** of **Thure**, o.a. gewoon ook te zien in Normandië, genoemd naar de Noormannen of Vikingen, alwaar ook vele nederzettingen genoemd zijn naar **Thor**, **Thur**, ook **Thore**, **Thure**, in de bronnen ook opgetekend als **Tor**, ..**Tur** en **Tore**, .. **Ture**.

Mijn vergelijkend onderzoek toont het aan. Maar aan het begin van dit onderzoek was ik daar nog niet zo zeker van. Maar nu wel.

Donder-dag:

“**Thures**-daeg, **Thunres**-daeg en **Thors**-daeg, is dag van de god **Thure**, **Thur** of **Thor**, Old Norse **Thors**-dagr”. (Zie overal op internet.)

En **Thure**-drecht, **Thur**-drecht en **Thor**-drecht, de oude namen van Dordrecht?

“**Thurs**-day (dag van **Thur**) is derived from Middle English, **Thures**-day (dag van **Thure**) named after the Norse God of Thunder **Thor**, **Thor’s day**”, “in het Oud-Fries **Thôres**-dey”.

Vergelijk **Thor**-drecht, ook **Thure**-drecht, **Thur**-drecht, *drecht*, ‘overgang, overstek’ van een water

“van de god **Thor** die elke dag **4 rivieren** moet doorwaden”

(Zie prof. dr. Arend Quak – Universiteit Amsterdam, in samenwerking met Paula Vermeyden. Zie blz. 7.)

Men kan hier dus ook zeggen: ‘doorwaadbare plaats’ van de god **Thor** of **Thur**, **Thure**.

“Is **Thor** of **Thur** op de een of andere manier verbonden met water?”

(Arend Quak en Paula Vermeyden vragen zich dat af in *Ægir tot Ymir*. Personages en thema's uit de Germaanse en Noordse mythologie (2000). En **Thor-drecht** of **Thur-drecht**?

Vergelijk **Thur-drecht**, ca. 1120 **Thure-drith**, met
Thurs-ford, 1086 **Ture-fort**, in Norfolk, Engeland, ‘**voorde** van de god **Thure** of **Thur**’.

Naamkunde: “Een **drecht** (in Friesland **dracht** genoemd) **trecht** of **tricht** is een gedeeltelijk synoniem van **voorde**. Beide woorden hadden als betekenis: **doorwaadbare plaats**, meestal in een beek of rivier.”

“Een **voorde** werd in het zuiden en westen van het Nederlandse taalgebied ook aangeduid met **drecht**, **trecht** of **thricht**, afgeleid van Latijn **traiecto** (van **traiectum**, ‘**doorgetrokken**’). De aanduiding **Traiectum** werd gebruikt om een plaats aan te geven waar een rivier **doorwaadbaar** of **over te steken** was.” (Zie Wikipedia -drecht).

Vergelijk

“**Thurs-day**, Middle English **Thures-day**”, ‘dag van **Thure**, **Thur** of **Thor**’ met:

“**Thurs-ford** in Norfolk, derived from the Saxon and Scandinavian deity **Thor**, **Thor's forde**, 1086 (zie Domesday Book, the survey of England made in 1086 at the request of William the Conqueror) **Ture-fort** and **Tures-forde**”, “Old-English **Tyrs-ford**”, aan de rivier de Wensum, 1574 **Thyrn**.

Vergelijk

Thure-drith, ca. 1120, ook **Thur-drecht** en **Thor-drecht**, eveneens afgeleid van (zie wat nog zal volgen in dit onderzoek!) de Noordse en Germaanse godheid **Thor**, **Thor's drecht**, gelegen in de Maas/Rijn/Delta aan de kust van Holland, op gelijke hoogte gelegen mét, en 245 km verwijderd van **Ture-fort** (voornamelijk de Noordzee uitmakend), nabij de kust in Norfolk.

“In Engeland gebruikten auteurs tegen het einde van de 10e en 11e eeuw niet meer de Engelse naam **Thunor**, maar de Scandinavische naam **Thor** of **Thur**.” (Zie Arend Quak en Paula Vermeyden.)

Dat was dus ook in Holland het geval. Aan de belangrijke Maas/Rijn/Delta werd het Nederlandse **Donar** tot **Thure**, **Thur** en **Thor**, de herkomst van **Dordrecht**, de oudste stad van het Graafschap Holland.

Zie voor de herdenking **800 jaar stadsrechten in 2020**, **Henk 't Jong**, **Apud Thuredrech**, Geschiedenis bij, in en rond Dordrecht. Het is de moeite waard om daarvan kennis te nemen.

“In één van de oudste bewaard gebleven stukken over **Dordrecht** (ontstaan uit **Thor-drecht**) wordt een stuk land in de buurt **Tempelvelt** genoemd. Het is een Nederlands woord in een Latijnse oorkonde dat niet zonder meer begrijpelijk is.” (Het zijn de eerste zinnen uit “Geschiedenis van Dordrecht tot 1572”).

“**Thor** waren **Tempel**, **Quellorten** und **Haine** (heilig woud) geweiht.” Zie blz. 14, 29, 33.

Zie ook “Thure – Deutsch namen – DeAcademic, <https://11germannames.deacademic.com/>: “Erläuterung:

Ture, **Thure**, Variante von **Tor**, Bedeutung angelehnt an den nordischen Gott **Thor**.”

En **Thure-drith**, het véle **Tor-drecht** (zie de bronnen!), ontstaan uit **Thor-drecht**?

einde Inleiding

Wat betekent **Thure-driht**, ca. 1120, oudste naam van Dordrecht?

Men kan nog steeds lezen bij Dordrecht, WikipediA, Geschiedenis: “Dordrecht ontstond aan het riviertje de **Thure** te midden van veenmoerassen. De Thure was een zijtak van de Dubbel. De oorspronkelijke naam van Dordrecht is **Thuredriht**. Dit betekent ‘doorwaadbare plaats in de rivier de Thure’.”

Maar nu is er ook een doorwijspagina voor een andere betekenis:

“**Thuredriht** betekent zoveel als een ‘doortocht of trekvaart’, in dit geval tussen de rivieren de Dubbel en de Merwede. Lang is gedacht dat de naam stond voor een ‘doorwaadbare plaats in de rivier de Thure’ en dat ‘**dreht**’, zoals bij Utrecht en Maastricht uit latijn ‘**trajectum**’ was afgeleid. In 1996 is deze verklaring losgelaten.” “Zie: **W. Van Osta**, ‘Drecht en drecht-namen’, Naamkunde, 28, 1-2 (Leuven 1996) 51-77.”

Hoe zou men de Oude Haven of Wijnhaven en gedeelte van de Voorstraathaven, eeuwen eerder een bredere **Thure**, of **Thure-drecht**, **Thor-drecht**, **Thur-drecht**, kunnen ‘doorwáden’? Mij lijkt alleen de **Asen-god Thor** of **Thur** daartoe in staat. **Thor** of **Thur** doorwade immers elke dag vier rivieren! (Zie hierna.) *Drecht* betekent hier eerder ‘plaats waar men een rivier pleegt over te steken’.

In het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*, van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff (1989), worden **Maastricht**, ca. 1135-1180 **Mase-trith** en **Mase-trich**, en **Dordrecht**, eerste helft 12^e eeuw, ... **Thure-drith**, 1200, copie 1305 **Dur-trich**, verklaard als “latijn *traiectum* ‘overgang’ met de waternaam Mase ‘Maas’ als onderscheidende toevoeging” en (Dordrecht) als “oudnederlands *dreht* ‘veer (of overgang), waterloop’ met?” (Zie ook blz. 9.)

In *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius (2006), wordt **Dordrecht** verklaard als “samengesteld uit *dreht* ‘veer, vaarwater’ en het voorzetsel *door*. De betekenis kan daarmee omschreven worden als ‘doortocht’, namelijk van de Merwede naar de rivier de Dubbel.” Dat schreven zij ook al in een eerdere uitgave in 1995, maar toen nog ‘bevaarbaar water’.

In het *Woordenboek der Noord- en Zuid-Nederlandse plaatsnamen* (1962), van dr. J. de Vries, staat bij **Dordrecht**, N-ZH. Oude vormen 1048 **Thuredrech**, 1064 **Thuredriht**, en **Thuredrit**, geschreven: “Het tweede lid is *dreht* (zie aldaar). Het eerste lid zal hetzelfde zijn als dat van de naam **Thurlede**, een water-tje in Zuid-Holland. Dan betekent het dus ‘een vaart die door iets heen leidt’. Een afleiding van een PN **Thure** is mogelijk, maar minder waarschijnlijk.”

Thurlede (1162), oude naam voor de Harg, verdwenen waterloop ten zw van Ketel (Zuidholland), wordt in het *Lexicon* van Blok (prof. Blok vervaardigde daarin de etymologische aantekeningen) verklaard als *lede* ‘waterloop’, speciaal ‘veenontwatering’ met *thur* ‘door’.

De Vries schrijft in 1962 bij **Drecht**: “Is een naam voor water, vaart, tocht. Het heeft met lat. *trajectum* niets te maken, want het is een zuiver germ. woord. Men verschilt echter van mening over de herkomst: eensdeels denkt men aan verband met germ. **dragan* ‘trekken’, (men denkt aan een bet. ‘overzetplaats’ zodat het woord dan naast **voorde** zou staan). Een kaart der drechtnamen vindt men bij D.P. Blok, Med. der Naamk. Comm. 35, 1959, 12-16). Daarnaast verbindt men dreht met *drift* (in het nl. wordt *ft* immers *cht*) bij het ww. *drijven* en dat voert op de betekenis ‘natuurlijke waterloop’, waarin dus stroom is. De oude spellingen van Dordrecht (zie aldaar) steunen de tweede opvatting.”

(Dus **dreht**, ‘natuurlijke waterloop’ van **Thor**, **Thor-drecht**?)

Voorgoed ontkracht?

In het blog **Apud Thuredrech** van **Henk 't Jong** is in het artikel 'Hoe oud is Dordrecht nou eigenlijk?' het volgende te lezen: "Voor de volledigheid moet ik hierna nog melden dat uit de bronnen niet blijkt dat er hier ooit een rivier heeft gestroomd die Thure heette. Die naam is ontstaan **in het brein van mensen** die ervan uitgingen dat de naam Thuredrecht betekende dat er een doorwaadbare plaats in een Thure genoemde rivier was. **Ward Van Osta** heeft dat idee in een zorgvuldige etymologische studie uit **1996 voorgoed ontkracht**. Een 'drecht' is een waterloop **waar schepen doorheen of langs getrokken moeten worden** en 'thure', 'thur', 'dur' is gewoon het oude woord voor 'door'. **De Thuredrecht was dus gewoon de 'Doortrek' of 'Doortocht'** en de eraan gebouwde nederzetting werd op den duur zo genoemd."

(Het zwart is van mij, de onderstreping van Henk 't Jong.) **Ik weet al vele jaren van een rivier Thure in België!**

Ward Van Osta schrijft aan het eind van zijn artikel: "In deze bijdrage werd **gesuggereerd** dat het toponymische element (-)drecht geens uitstaans heeft met lat. *trāiectum* (zoals wel in Utrecht, Maastricht), maar dat het een afleiding is van het werkwoord *dregan/dragen* in zijn oorspronkelijke betekenis van 'trekken', en dus in oorsprong **'plaats waar iets gesleept wordt'** betekende."

Prof. dr. Jozef Van Loon van de Universiteit Antwerpen heeft op deze etymologische studie gereageerd met de volgende woorden: "Welke realiteit achter het woord *drecht* moet worden gezocht, blijkt ook na lectuur van Van Osta's overzichtsartikel **nog steeds niet overtuigend te zijn aangetoond**." En: "Van Osta geeft in zijn conclusies betreffende de etymologie van *drecht* de voorkeur aan de interpretatie 'het trekken van vaartuigen langs een waterloop' (waarmee ironisch genoeg het etymon *traject* weer wordt binnengesmokkeld!) en verbindt het woord met *dragen*." (Al het zwart gedrukte is van mij.)

Henk 't Jong denkt dat Ward Van Osta hier iets nieuws te berde heeft gebracht. De Vries schrijft in **1962** immers al: "geen *trajectum*, maar **dragan* 'trekken'. En bij hem, zo ook bij prof. Blok, Van Berkel en Samplonius is 'thur' gewoon ook 'door'. Dus geen nieuws.

Henk 't Jong schrijft: "De **Thuredrecht** was dus gewoon de 'Doortrek' of 'Doortocht'." Hetzelfde staat al lang in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van G. Köbler, zo ook bij andere naamkundigen:

"**Dordrecht**, 11. Jh. in Südholland, THÛR (**Durchgang**) Thuredrecht, Thuredrech. Thuredrich (1064), sehe DRECHT."

"DRECHT (**Überfahrt** bzw. **Schar**?), 9. Jh., wohl meist aus *traiectum*, lat., N., **Überfahrt**, einzele vielleicht auch zu got. drauhts, got., Sb., **Schar**, Gemeinschaft, dracht, drecht, afries., dryht, ae., F1-741 Stammerklärung, sehe" (waarna alle drechtnamen uit Nederland volgen).

In **1996** is dus in Dordrecht officieel de verklaring 'doorwaadbare plaats in de rivier de Thure' **losgelaten** (ik zou liever schrijven: 'plaats waar men een rivier pleegt over te steken'), omdat 'één' naamkundige een andere, **niet overtuigende** verklaring heeft **gesuggereerd**, namelijk, dat *drecht* **alléén maar betekent 'waterloop waar schepen doorheen of langs getrokken moeten worden'**, een verklaring die al weer vele jaren de talrijke toeristen, die de mooie binnenstad van Dordrecht bezoeken, op de mouw wordt gespeld, tijdens de rondvaart met de **Dordtevaar**.

Over een zo duidelijke **rivier de Thure** (zie hierna) wordt al helemaal niet meer gerept. Toeristen krijgen al vele jaren, sinds 1996, alleen nog maar te horen dat ze **gewoon** varen door "de rivier '**de Door-tocht**', '**de Door-trek**' of '**de Trek-vaart**', ca. 1120 gespeld als '**de Thure-driht**', dat op den duur ook de aanduiding werd van de daaraan gebouwde nederzetting".

Ze krijgen niet meer te horen **dat praktisch iedereen in Dordrecht het heeft over een rivier de Thure** (ook in de pers, als blijkt dat een oude kademuur ontdekt is). Zij horen ook niet meer dat *drecht* meestal ‘**oversteek, overgang**’ betekent (*wohl meist aus traiectum, lat. Überfahrt*), dat er dus meer, ja nog betere verklaringen te noemen zijn.

“In een oorkonde uit 1200 wordt de stad **Dur-treth** (< **Thur-treth**), eerder **Thure-drecht**, beschreven als “Durtreth ex utraque parte aque, ‘**Durtreth liggende aan beide zijden van het water**’.” Dat verklaart zo goed het gebruik van het woord *drecht*, ‘**plaats waar men een rivier pleegt over te steken**’, voor wat Dordrecht betreft, **de rivier de Thure** (zie hierna). Hoe kon men anders immers aan de andere zijde van de nederzetting geraken? Wel, door de Thure **over te steken** per boot of veerboot.

Omstreeks 1120 ontbrak het nog aan bruggen over de Thure. “De Leuvebrug, de Pelserbrug, de Tolbrug en de Groote- of Boombbrug werden pas in de dertiende eeuw voor het eerst vermeld.” “De huidige Nieuwbrug over de Wijnhaven/Voorstraathaven, de vroegere stroom de Thure, is gebouwd in 1851.” “In 1698 stond op deze plaats een stenen boogbrug. In 1312 bestond er al een smal houten bruggetje op de locatie.”

De **Thure-driht** is een **Maas**-stroompje, via de Dubbel (nabij de **Maas**-stroom de **Alm**, in de Groote Waard, “1258 **Alme**, “**alteuropaisch**” (de afleiding) “mit *m*-Suffix”, zie prof. dr. Hans Krahe, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36, in het begin van onze jaartelling een zeer grote stroom van de Maas).

De **Thure** (25,1 km) is een **Maas**-stroom in België en Frankrijk, via de **Sambre**. De Sambre (193 km, de grootste zijrivier van de **Maas**), 752-768 **Sambra**, 840 **Same-ra** (zie Gysseling), was in oorsprong **Alme-ra**, **Aelme-ra**, in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Amme-ra**, verkort tot **Amra**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambra**, ... waarna **La Sambra**. **Aelme-ra** werd in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen” tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ame-ra**, waarna in uitspraak tot **Same-ra**, en als zodanig, dus **verminkt**, in de bronnen opgetekend, uitkomst van intensief **vergelijkend** onderzoek in vele landen sinds 1994, géén uitkomst van naam-**kúnde**.

De **Thure** (214 km ten zuiden van de **Thure-driht**, 2 uur, 27 minuten rijden met auto) “est une **rivière** de France et de Belgique, qui prend naissance en Belgique, traverse l’extrémité est du département du Nord et retourne dans son pays d’origine où elle conflue dans la **Sambre** à Solre-sur-Sambre.”

Ik heb geen verklaring kunnen vinden voor deze **rivier** de **Thure**, bekend van de **Abbaye de la Thure**, een **Augusstinessenklooster**, gesticht in 1244, waarvan enkel nog ruïnes resten, en waarnaar een bekend Belgisch bier van hoge gisting is genoemd. In Dordrecht is in 1275 een **Augustijnenklooster** gesticht, gelegen aan de **Thure-driht**.

(Zie alvast blz. 25, 31: **Thurette** is een **zijstroom** van deze **rivier** de **Thure** in België en Frankrijk. Vergelijk “**Thure, Thurette!**”, het Oude Veld-geschrei dezer Stede **Thurt** en **Thur-drecht**.” Zie Beschreyvinge der stad **Dordrecht** (1677) van Matthijs Balen.)

Even een terzijde: Aangetoond in mijn **vergelijkend** onderzoek **Iets gezien dat er altijd al was**. Zie mijn website www.kloens.art : De **Maas**-stromen de **Sambre**, de **Amel** of **Amblève** en de **Salm** hebben dezelfde herkomst.

De **Oud-Europese stroomnamen Ale-ma** en **Alle-ma** werden in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen **Amela** en **Ammela**, bij verkorting **Amla**, in uitspraak geworden tot **Ambla**. **Amele** en **Amble** zijn wijd verbreid! (Ik heb van vele honderden plaats- en riviernamen in Europa de herkomst ontdekt, onbekend in naamkundige kringen. Ik ben helaas al vele jaren een roepende in de woestijn. Ik overdrijf niet. **Naamkundigen verklaren alle oudste namen, alsof ze zuiver zijn overgeleverd.**)

Het is de herkomst van de **Maas**-stroom de **Amel** (90 km) in de Ardennen, provincie Luik, in het Franse gedeelte **Amblève** geheten, zijstroom van de Maas via de Ourthe, in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler beschreven als:

“**Amele**, 7. Jh., ein Flussname bei Malmedy, **Amela-va**, **Ambla-va**, **Amble-ve**”, hier met de afleiding “mit v-Element”. (Ik heb alle afleidingen overgenomen uit het werk van **Hans Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*.)

Amel of **Amblève** zou eigenlijk **Ale-ma** of **Alle-ma** moeten heten, “**al**teuropäisch”, de **herkomst**, de afleiding “mit m-Suffix”, geworden tot de klankomwisselingen **Amela** en **Ammela**, bij verkorting tot **Amla**, als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambla**, waarna **Amela-va** en **Ambla-va**, **Amblè-ve**, de afleiding “mit v-Element”.

De rivier de **Salm** (34 km), zijrivier van **Amblève**, Duits **Amel**, 1052 **Salma-na**, 1084 **Salma**, 1123 **Salmes**, 1229 **Salme-ne** (zie Gysseling), moet gelezen worden als **Alma-na**, **Alma**, **Almes** en **Alme-ne**. La **Salm** zou eigenlijk gewoon La **Alm** moeten heten, zoals de **Alm**, eertijds stromend in de Groote- of Zuidhollandsche Waard, aldaar ook een **Maas**-stroom. Er is nog zó veel meer.

Nu volgen nog enkele namen **Ambra**, in België overgeleverd als ... **Sambra**, de Maas-stroom La **Sambre**.

“**Amern**, 7. Jh., bei Kempten in Bayern, **Ambra**” (zie Köbler), was in oorsprong
Aelmern, **Aelme-ren** en **Alme-ra**. **Alme-ra** is in de loop der eeuwen geworden
..... **Amme-ra**, bij de verkorting **Amra**, als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambra**.

Amer-veld aan de verlande Rijnarm de **Aam** bij Elst, 11^e eeuw **Ambra-veld** (zie Gysseling), was eertijds **Aelme-ra-veld** en **Alme-ra-veld**, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ame-ra-veld** en **Amme-ra-veld**, waarna **Amer-veld** en **Am-ra-veld**, **Ambra-veld**. **Aam** was eertijds **Ale-me**, bij **Ael-me** geworden tot **Ame**, **Aam**.

Amer-veld is genoemd naar een *stroom* van de Rijn (**Ael**, **Al**, < **Ale**, **Alle**, **Oud-Europees**), afleiding “mit m-Suffix”. De **Sambre** (190 km), 752-768 **Sambra**, zijrivier van de Maas, heeft dezelfde herkomst als de “**Amper** (190 km), 3. Jh., ein Nebenfluss der Isar und ein Ort bei Moosburg, **Ambra** (775), **Ambre** Itin. Antonin (3. Jh.), **Amba-ra** (896), **Ampra** (823), **Amba-re** (1107)” (zie Köbler), in oorsprong
Alma-ra, geworden tot **Amma-ra**, in uitspraak **Amba-ra**, **Ambra** en **Ampa-ra**, **Ampra**, **Ampe-re**, **Amper**, ook **Amme-re**, **Ammer**, bovenloop van de **Amper**, met **Ammersee**. Er is nog zó veel meer.

Terug naar de **Thure-driht**. Zie Full tekst of “Werken”-Internet Archive, <https://archive.org>
> stream:

9) L en H. ^ Alblaes.” 10) B en H “Merwede.” – L “Marwede”. 11) B “Menkenesdreth.” – G en H “Menkenesdrech.” L “Mekenesdrech.” 12) O, L en H “Merwede.” 13) C en H “Slidrecht,” – L Scudrecht.” 14) B, O, L en H, “Merwede.” 15) L **Thor-drecht.**” – H “**Thor-dracht.**” 16) L en H “Duuvelhaer.” 17) L en H “Wael” 18) “inde” ontbreekt in C. 19) O, L en H “Merwede”. V 20) O “**Thure-drith.**” – L en H “in **Thor-drecht.**” 21) O “in **Thure-drith.**” – L en H “**Dor-drecht.**” 22) L Godkeneshofstad.” – H Godekeneshofstat”. 23) L en H “Werkenemunde.” Zie ook “135 “in **Thure-drit**, inde in Duble, inde in Duvelhara inde iterum in Merewede usque **Thure-drith.**”

Nogmaals: “Een **drecht** (in Friesland ook **dracht**) **trecht** of **thricht** (afgeleid van Latijn *traiecto* ‘doorgetrokken’) is een gedeeltelijk synoniem van een **voorde**. Beide woorden hadden als betekenis ‘**doorwaadbare** plaats, meestal in een **beek** of **rivier**.” “De aanduiding **Traiectum** werd gebruikt om een plaats aan te geven waar een rivier **doorwaadbaar** of **over te steken** was.”

“Thor doorwaadt rivieren.”

Thor moet **élke dag 4** rivieren doorwaden!

Thor-drecht, genoemd naar de Asen-god Thor?

Thur-drecht, genoemd naar de Asen-god Thur?

Gedeelten uit “Van Ægir tot Ymir. Personages en thema’s uit de **Germaanse** en **Noordse mythologie** (2000) – A. Quak, Paula Vermeyden:

“**Thor** gaat **dagelijks** te voet naar de rechterplaats van de Asen onder Yggdrasil (de andere goden gaan te paard) en op de weg daar naartoe **moet hij vier rivieren doorwaden**: Körmt, Örmr en de twee Kerlaugar, ‘want de Asenburg staat in vlammen en de **heilige wateren** koken’ verklaart het gedicht, een verklaring die voor ons helaas duister is.”

“Verteld wordt dat hij, **Thor**, als enige onder de goden niet over de brug Bifröst kan komen en een paard zoals de andere goden heeft hij niet. **Hij doorwaadt dan de rivieren** en is sterk genoeg om zich in het **watergeweld** staande te houden. Overigens wordt er op **vijf** verschillende plaatsen over hem verteld dat **hij door een rivier waadt of zelfs de zee**. Is hij, **Thor**, op de een of andere manier **verbonden met water** of wil men hiermee de nadruk leggen op zijn van tijd tot tijd reusachtige gestalte?” “In Engeland gebruikten auteurs tegen het einde van de **10^e** en in de **11^e** eeuw niet meer de Engelse naam **Thunor**, die we hoofdzakelijk uit plaatsnamen kennen, maar de Scandinavische naam **Thor** of **Thur**.” “**Thor** is na Odin de beroemdste van de Asen.”

“Uit het plaatsnamenonderzoek lijkt naar voren te komen dat de verering in Zuidwest-Noorwegen al in de 9^e eeuw stevig gevestigd was. **Een aanzienlijk aantal plaatsen heet Thors-hof** (hof = heiligdom) of **Thors-land**. De mensen die in de tweede helft van deze eeuw uit grotendeels dit gebied uitweken naar de Britse eilanden en **IJsland** namen deze verering mee. **De verering van Thor breidde zich uit in de 10^e eeuw**.” (Aldus geschreven door Arend Quak en Paula Vermeyden.)

Op een prent uit 1895 is **Thor** in het water te zien met titel: “**Thor waadt door rivieren**.” (z. Wikipedia Thor.)

“**Thors-dorf** ist ein Ortsteil der Gemeinde Warnow im Landkreis Nordwestmecklenburg in Mecklenburg-Vorpommern”, Noord-Duitsland. “In veel plaatsen, vooral in Noord-Duitsland, was de dag van **Thor** een vrije dag.”

Berburg **Thor-berg** (1829-1886) was een gouverneur van **IJsland**.”

“Een plaats **Thor-berg** ligt in Zwitserland.

“Das Schloss **Thor-berg** ist eine ehemalige Kartause und heutige Justizvollzugsanstalt in der Gemeinde Krauchthal, Kanton **Bern**. Von der urkundlich erstmals erwähnten Burg der Herren von **Thor-berg** ist nur noch ein Rest des Turmfundamentes erhalten.”

Thor-berger Moor ligt in Schleswig-Holstein. Ik herinner mij de nederzetting

Thor-berg in Schleswig-Holstein, gelezen in *Die Ortsnamen in Schleswig-Holstein* (1960) van Wolfgang Laur, door hem verklaard als ‘**berg van de god Thor**’.

En **Thor-drecht**? En **Thor-becke**? ‘Een doorwaadbare beek van de god **Thor**’? Thorbecke wordt verklaard als *to der Beke* = *bij de beek*. Zie De betekenis van de Nederlandse familienamen (1941) – P.J. Meertens.

Thorbecke, Nederlands staatsman, heeft zelf geschreven: “De familienaam Thorbecke duidt eenen Noorweegschen oorsprong aan, zooals dan ook ouders en voorouders dissenters (Luthersch) waren, en dus onder de Republiek der Vereen. Provinciën uitgesloten van ambten.” “Thorbecke schrijft dit in 1851 in een beknopte en zeer bescheiden autobiografie voor het *Institut des Archives historiques* van Parijs.”

Zie het boek Johan Rudolf Thorbecke, een historisch-critische studie, door Dr. K.H. Boersma (1949). Daarin staat ook dat een zekere prof. J.W. Muller die oorsprong heeft onderzocht: “**De naam stamt niet van de Noormannen, duidt niet op den dondergod Thor.**” “Deze afleiding behoort etymologisch tot de onmogelijkheden.” Hij heeft uit vroeger eeuwen oude namen gevonden als **Zur Becke, thor Becke, te der Becke, tor Becke, tho der Becke, bei der Becke**, en tenslotte **Thorbecke**, “zum ersten mahl die jetzige Schreibart”. Thorbecke stamt uit een geslacht, dat uit Duisland naar Nederland is overgekomen. (**Thor-drecht** is vroeger ook wel verklaard als **ter-Drecht**.)

Zie Plaatsengids. nl, Oude vermeldingen van **Dordrecht**: 1064 vervalst 1^e helft 12^e eeuw kopie **Thure-drith**, **Thure-drit**, ca. 1151-1155 **Thure-drech**, 1198 **Dur-thric**, 1200 kopie 1306 **Thur-drecht**, 1200 **Dur-dreth**, 1200 **Dor-dreth**, 1231 **Dor-drecht**. (Tot mijn verbazing ontbreken in plaatsnamenboeken bijna altijd de oude namen ... **Thor-drecht** en **Tor-drecht**, wijd verbreid in de middeleeuse bronnen, over **Munt**, **Stapelrecht**, enz.)

Is **Dor-drecht**, eeuwen eerder **Thure-drech**, **Thur-drecht**, **Thor-drecht** genoemd naar de **Germaanse** en **Noordse** god **Thur**, **Thor**?

Donder-dag is genoemd naar **Donar**, Donars dag, in de Germaanse mythologie ook **Thor**.
Woens-dag is genoemd naar **Wodan**, Wodans dag, in de Germaanse mythologie ook **Odin**.

Betekent **Thor-drecht** “gewoon” ‘**Doortrek**’ of ‘**Doortocht**’, zoals Henk ’t Jong meent?

Thur-drecht werd tot **Dur-drecht**. **Thor-drecht** werd via **Tor-drecht** tot **Dor-drecht**.

Twee teksten uit *Beschrijving der stad Dordrecht*, door J. Smits, Koopman te Dordrecht en G.D.J. Schotel, Predikant te Chaam, 1844:

1

“**Jacobus Lydius** (ca.1610-1679) giste, dat Dordrecht naar den Noordschen afgod **Thor** of **Thur**, die vooral ook door de Sassen vereerd werd, genoemd is geworden. Ook anderen dachten desgelijks, en Mr. L. Ph. C. van den Berg wil, dat **Thor** de donderaar, ook in Holland gediend werd en dat de naam der stad **Thure-drecht** van hem moet afgeleid worden. Niet onwaarschijnlijk, maar non nostrum est tantas componere lites (1).” (Het is niet aan ons om dergelijke geschillen te beslechten.)

2

“**Boxhorn** en anderen menen, dat **Dordrecht**, zoo wil zeggen als **Door-trecht**, als eene plaats seer bequaem *om uyt Holland, Zeeland, Brabant ende elders DOOR TE TREKKEN*. Sommigen mogen deze gissing vernuftig genoemd hebben, **wij noemen haar met anderen eene geleerde beuseling**.” (= ‘onzinnig gepraat’.)

Henk ’t Jong schrijft in zijn blog Apud Thuredrech: “De **Thuredrecht** was gewoon de ‘**Doortrek**’.

Over **Boxhorn** schrijft Henk ’t Jong: “Hij is overigens de eerste geweest die de herkomst van Dordrecht heeft afgeleid van “**Door-Trekken**”. “**Hij liep dus niet in de val** die zei dat ‘*drecht*’ van het Latijnse ‘*trajectum*’ = overtocht, oversteek’ kwam, maar gaf aan dat het was ontleend aan ‘*traho trahere*’ dat in het Oud-Latijn ‘**trekken**’ betekent.”

Nogmaals:

Vergelijk Maastricht, 596 **Traiectum**, ca. 1135-1180 **Mase-trith** en **Mase-trich**, met Dordrecht, eerste helft 12^e eeuw **Thure-drith**, en **Dur-trich**, in 1200, copie 1305 (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*). Beide plaatsnamen lijken mij dus genoemd naar 'overgang, overtocht, oversteek', van de stromen de **Mase** en de **Thure**. De tweede elementen **trith** en **trich** (in dezelfde namen ook **trecht**) zijn hier afgeleid van **trajectum**.

Dur-trich lijkt mij dus niet "een 'drecht', 'een waterloop waar schepen doorheen of langs getrokken moeten worden, waarbij 'thure', 'thur', 'dur' gewoon het oude woord voor 'door' zou zijn", en dat de "Dur-trich gewoon de 'Doortrek' of de 'Doortocht' is", zoals Henk 't Jong zo zeker beweert.

Maas-tricht was vanaf ca. 575 **Traiectum** (ca. 30 x, zie *Lexicon van Blok*)
..... maar in 978 **Thrieht** (d.i. **triht**. Vergelijk **Thure-driht**.)
..... in 1051 **Mase-trich** (Vergelijk **Dur-trich** in 1200.)
..... **Mase-trith** (Vergelijk **Thure-drith**, ca. 1120.)
..... en **Mase-treht**, zie het *Lexicon van Blok*.

Dor-drecht, ca. 1120 **Thure-driht**,
..... waarna **Thure-drith** (Vergelijk **Mase-trith**)
..... **Thure-drit**,
..... **Thure-trecht** (zie blz. 33, vergelijk **Mase-treht**)
..... **Thur-trich** (Vergelijk **Mase-trich**)
..... **Dûr-thric**
..... **Dur-thrich** (Vergelijk **Mase-trich**)
..... **Dur-dreth**
..... **Dur-dreht**, zie *Lexicon van Blok*. (Vgl. **Mase-treht**)
..... zo óók het meerdere **Thor-drecht**,
..... en het véle **Tor-drecht**, ontstaan uit **Thor-drecht**.
Vergelijk ook **Mase-trich** (1051) met **Thure-drith** (2 x). Zie blz. 6 van dit onderzoek.

Zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* en *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*:

Vergelijk **Tricht**, gem. Geldermalsen, 1108, copie 2^e helft 12^e e. **Treth**, waarna 4 x **Treiecti**, in 1267 **Trecht**, verklaard als: latijn *trajectum* 'punt van overgang, veer', hier de rivier de **Linge**, met 6 x **Dur-dreth**, Dordrecht, ca. 1200, verklaard als: oud-nederlands *dreht* 'veer, overgang, waterloop' met?

Voor prof. dr. D.P. Blok is de betekenis van **Thure-**, **Thur-**, **Dur-**, **Thor-** een vraagteken, echter niet bij **Thur-lede** (1162), oude naam voor de **Harg**, verdwenen waterloop ten zuidwesten van Ketel in Zuid-Holland, door hem verklaard als **lede** ‘waterloop’, speciaal ‘veen ontwatering’ met **thur** ‘door’.
Waarom zou zo’n waterloop ‘dóór-waterloop’ moeten heten? (Vergelijk **Thur-lede**, de gemeente Schiedam, alwaar ook een bejaardenflad **Thor-lede**. Zie bladzijde 21.)

Uit *Beschrijving der Nederlanden*, van J.H. Laarman, 1841:

“Verschillend zijn van Dordrecht de opgaven nopens den naamsoorsprong. Wij zullen al die opgaven hier niet optellen, **maar gelooven, dat dezulken, die den ouden naam der stad Thuredrecht, waarvan thans Dordrecht, van den scandinavischen Asen-God, Thur of Thor, den germaanschen Donar, afleiden, meerder grond hebben, dan men welligt, zonder genoegzaam onderzoek, gedacht heeft.**”

“The history of Holland and the story of its ancient Capital and Residence Dordrecht”, door L.C. Geerts uit Dordrecht:

“The first official written mention of Dordrecht dates from 980 AD, where it is called ‘**Thure-driht**’, a name most likely referring to a **ford** -‘**driht**’ or ‘**drecht**’ being an evolution of ‘**trajectum**’ - in a certain **river** ‘**Thure**’.” “Even the old German thunder god ‘**Thor**’ has put forth a claim to the title.

The name of the settlement, however, **seems to have been in use for centuries before. Thor- or Thur(e)-driht** from the middle ages was named Dordt by the English and Dordrecht by others.”

Vergelijk “Hoe oud is Dordrecht nou eigenlijk? Zie **Henk ’t Jong**, Apud Thuredrech:

“**Maar is Dordrecht dan wel 1000 jaar oud? Jawel. En nog veel ouder ook.**”

Prof. Blok verklaart **Thor-hem** (918-948), ligging onbekend (wrsch. Utrecht) als onl. *hem* ‘woonplaats’ met *thor* ‘dor’. (Zal een plaats naar ‘dor’ genoemd zijn? Waar woont u? Ik woon in een dorre plaats.)

En **Thor-drecht?** En het meerdere **Thor-berg?**

Prof. Blok verklaart **Thurs-lac** (1159?), ligging onbekend, waarschijnlijk in de omgeving van Mariënweerd, 2 km ten oosten van Beesd (Gelderland) als *thurslac*, mnl. *doorslag* ‘doorgraving’, maar volgens mij wellicht, mogelijk toch eerder *lac*, *laca* ‘waterloop’ **van de god Thur**. Blok voegt hieraan toe: “Thurslac is mogelijk identiek met de Bisschopsgraaf, waterloop van Kulemborg tot Deil (Gelderland).” Vergelijk **Thurs-day**.

En **Thors-dorf**, Ortsteil der Gemeinde Warnow in Landkreis Nordwestmecklenburg in Mecklenburg-Vorpommern? De herkomst is ‘**Dorp** van de god **Thor**’

“In veel plaatsen, vooral in Noord-Duitsland, was de dag van **Thor** een vrije dag.”

“**Thors-dorf** of **Thors-land**, een aanzienlijk aantal plaatsnamen in Zuidwest-Noorwegen, verering van **Thor** (zie eerder, de tekst van Arend Quak en Paula Vermeyden).

“**Thors-dag**, in Zweden vijfde dag van de week.” **Thors-hammer** van **Thor**.

1 rivier Thure-driht, 1 rivier Thure (25 km), **3 rivieren Thur** (282 km):

Vergelijk **de Thure-driht**, waarna
..... **Thur-drecht**, eertijds een **zijstroompje** van de Maas, via Dubbel, met

“**Thur**, 9. Jh., **Nebenfluss** des Rheines in der Schweiz, **Dura, Tura**” (zie Köbler).

Vergelijk **Dur-drecht**, in de bronnen één van de meest voorkomende oude naam van Dordrecht, ontstaan uit .. **Thur-drecht**. (Dura en Tura komen op hetzelfde neer als Thura, Thure, Thur.)

Er wordt geen verklaring gegeven voor de **rivier** de **Thur**. (Echter wel op internet: “De naam zou zijn afgeleid van het Indo-Germaanse woord dhu, dat zoets als de voortijlende betekent.”) De **Thur** is 135 km lang. “Nach dem Gewässer ist der Kanton Thurgau benannt.”

“**Thur-gau**, 8. Jh., **um die Thur** in der Nordschweiz, **Dura-gowe, Duric-gowe**, ältester Beleg **Durgaugginsis** 744?” (zie Köbler). De oudste naam lijkt mij te lezen als

..... **Dur-gau-insis**. Ook hier geen verklaring. **Dura** laat zien dat **Thur** eerder **Thura** was. Zie hierna: **Donar, Thor** oder **Tor** in “Heidnische **Schweiz**, Unsere Götter”.

Vergelijk **Dur-drecht**, de meest voorkomende oude naam van Dordrecht, dat ontstaan is uit **Thur-drecht**, ca. 1120 **Thure-driht**.

“Als vor über tausend Jahren die ersten Missionare die **Schweiz** durchquerten, stiessen sie überall auf heidnische Kulte. Die Erinnerung an manche dieser Götter lebt im Volksglauben fort. Andere sind in Vergessenheit geraten. Erhalten geblieben sind **die alten Göttergeschichten in den Sagen des hohen Nordens, die mit den unseren eng verwandt sind**”, zoals **Donar** met “**Thors-hammer**” “**der Nordische Tor**”. “Die Traditionen waren heilig. Nicht umsonst nannten die letzten germanischen Heiden, **die alten Scandinvier**, ihre ganze Religion schlicht “**forn sidhr**” - den alten Brauch.” “In der Schweiz hat viel Heidnisches überlebt.”

“La **Thur** est une **rivière** alsacienne de la région Grand Est, **affluente** de rive gauche de l’ Ill. La longueur de son cours d’eau est de 53,3 km.” “**Thur, Nebenfluss** der **Ill** in Elsas, **Frankreich**.”

Encore: “La **Thure** est une **rivière** de **France** et de **Belgique**, qui prend naissance en Belgique, traverse l’extrémité est du département du Nord et retourne dans son pays d’origine où elle conflue dans la **Sambre** à Solre-sur-Sambre. La longueur de son cours d’eau est de 25,1 km.”

Encore: “La **Thure-driht** était une **rivière** de la Meuse/Dubbel, maintenant nommé **Dordrecht**, une ville néerlandaise. C’est la ville la plus vieille de **Hollande**. Le nom de Dordrecht vient des noms originels: **Thure-drith** ou **Thure-drech** ou **Thure-drecht**. Ce qui signifie: ‘endroit guéable de la **riviere** la **Thure**’.”

Thur (94 km), **Nebenfluss** der **Theiss** (966 km) in Ungarn, Serbien (**Donau**-stromen).

Wieder: “**Thur-lede**, 11. Jh., ein auch Hargá genannter Bach bei Siedracht nordwestlich **Schiedams** in Südholland” (zie Köbler), een **Thur-waterloop** (zie **Thor-lede**, verzorgingsflad in **Schiedam**.)

“**Thur-au** ist ein Ortsteil der Gemeinde Osternienburger Land im Landkreis Anhalt-Bitterfeld. Die erste urkundliche Erwähnung des Ortes,

..... **Thur-owe**, geschieht erst im Jahr 1377.” **Owe** ist **Wasser** bzw. **Aue**. (zie internet.)

“**Thur-inga-ulit**, ligging onbekend, op het voormalige eiland **Beveland**, misschien op Zuidbeveland (**Zeeland**), onl. **ulit** (vliet) ‘**waterloop in getijdengebied**’ met PN **Thura** + suffix **-ing-**” (Zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*), hier wellicht een waterloop van de **Asen-god Thor**? Naamkundige J. de Vries schrijft bij **Thure-drith**, in zijn *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen* (1962): “Een afleiding van een PN **Thure** is mogelijk, maar minder waarschijnlijk.”

Zie Köbler: “**Thur-inge-bike**, 12. Jh, onbestimmt mit Bezug zu Hessen, **Thur-inges-bach**.”

Vergelijk ook “**Thur-inge-hoven**, ? . onbestimmt mit Bezug zu Fulda” (zie Köbler).

Vergelijk ook “**Thür-ingen**, 9. Jh., bei Bludenz in Vorarlberg, **Dur-inga** (3), PN Dur, Suffix inga” (zie Köbler). Vergelijk **Thur-drecht** en **Dur-drecht**, oude namen van Dordrecht.

Thury-Harcourt, aan de rivier de Orne in **Calvados**, arr. Caen, 1008 **Torei**, 1155 **Turie**, 1209 **Thori-um** en **Turei-um**, is volgens een legende afgeleid van:

“**Thury**” << **Thor aïe** >> **Thor aide!**”

(**Thor help ons**), selon une explication légendaire te nace” (zie internet). **Calvados** ligt in **Normandië**, dat genoemd is naar de **Noormannen**, de **Vikingen**.

“**Thür-ingen** ist daher vermuthlich nichts anders als das Land des **Thor** oder **Thur**, wozu **Lothar-ingen** die Analogie hergiebt.” (Zie Bragur, Ein Litterarisches Magazin der Deutschen und Nordischen Vorzeit, Leipzig, 1802.) **Lothar** is een wijd verbreide PN, jongensnaam, met als betekenis ‘beroemde strijder’.” Zie Lothar Matthäus, bekende Duitse voetballer.

“Mit “**Thor**” gebildeten Ortsnamen.”

Lijkt mij ook het geval met **Thor-drecht**, een oude naam van Dordrecht, *drecht*, ‘plaats waar men een water pleegt over te steken’, een water genoemd naar de **Asen-God Thor**, die (zie Arend Quak en Paula Vermeyden) **elke dag vier rivieren pleegt te doorwaden**.

Uit **Der Donnergott Thor** van Harry Eilenstein (2017):

“Die mit “**Thor**” gebildeten Ortsnamen können über die Verbreitung des Verehrung des Donnergottes und über die Art seines Kultes Aufschluss geben. Da es sehr viele mit “**Thor**” gebildete Personennamen gegeben hat, lässt sich oft nicht sicher sagen, ob mit “**Thor**” bei der Namensgebung eines Ortes der Donnergott selber oder eine Person mit einem “**Thor**”-namen gemeint gewesen ist.”

Liste der Thor-Ortsnamen

“Die folgende List enthält einige Beispiele von **“Thor”- Ortsnamen**. Ein vollständiges Verzeichnis ist schwierig zu erstellen, da es zwar **viele kleine Höfe, Felder, Wälder, Landzungen** u.ä. gibt, **deren Name mit “Thor” gebildet worden sind**, aber diese in keinen Verzeichnissen aufgelistet sind. Die folgende Liste enthält **überproportional viele Namen** aus Deutschland und England, deren **“Thor”- Ortsnamen** am einfachsten zu erfassen sind. Die meisten mit **“Thor”** gebildeten Ortsnamen finden sich jedoch in Norwegen, Schweden und Island.”

- Thors-lundr**, **Thors** Heiliger Hain (Hain = bos, woud), Dänemark (**sehr häufig**).
- Thors-hag**, **Thors** Heiliger Hain, Norwegen.
- Thunders-ley**, **Thors** Heiliger Hain, England: Suffex.
- Thunres lea**, **Thors** Heiliger Hain, England (Angelsachsen).
- Thunors-lege**, **Thors** Heiliger Hain, England (Angelsachsen).
- Coill Tomair**, Heiliger Hain des **Thor/Taranis**, Irland
- Thors-hof**, **Thor-Tempel**, Süd-Norwegen (**sehr häufig**).
- Thors-ve**, **Thor-Tempel**, Norwegen.
- Thors-höfn**, **Thor-Tempel**, Norwegen.
- Donnerschwee**, **Donar-Tempel**, Deutschland: Niedersachsen.
- Donnerswehe**, **Donar-Tempel**, Deutschland: Niedersachsen.
- Donners-wede**, **Donar-Tempel**, Deutschland: Niedersachsen.
- Donner-berg**, **Thor-Berg**, Deutschland: Rheinland-Pfalz.
- Thors-borg**, **Thor-Berg**, Schweden.
- Thors-biörg**, **Thors-Berg**, Norwegen.
- Thor-dal**, **Thor-Tal**, Hulder-Saga. (Zie ook hierna.)
- Thurstable**, **Thor-Säule**, England.
- Thors Well**, **Thor-Quelle**, England: Yorkshire.
- Thorsa**, **Thors-Fluss**, Island.
- Thors-bro**, **Thors-Brücke**, Schweden.
- Thors-havn**, **Thor-Hafen**, Hauptstadt der Faröer-Inseln.
- Thors-ness**, **Landzunge des Thor**, Island.
- Thor-ness-lönd**, **Thors-Landzungen-Land**, Island.
- Donners-reuth**, **Donars-Rodung**, Deutschland: Franken.
- Thunres Feld**, **Thors Feld**, England (Angelsachsen).
- Thunders-field**, **Thors Feld**, England: Surrey.
- Thors-ager**, **Thors-Acker**, Dänemark.
- Thors-mörk**, **Thors-Hain**, Island.
- Thorr**, **Thor (?)**, Deutschland: Nordrhein-Westfalen. (Zie ook hierna.)
- Donnern**, **Donar?**, Deutschland: Niedersachsen.
- Donners-dorf**, **Donar (?) -Dorf**, Deutschland: Bayern.
- Donner-stedt**, **Donar (?) -Stadt**, Deutschland: Niedersachsen.

Harry Eilenstein reageert hierna in zijn boek **Der Donnergott Thor** (2017) op de “überproportional viele “**Thor**”-Ortsnamen met de volgende zin: “Es fällt auf, wieviele dieser “**Thor**”-Orte entweder nach einem **Thor-Tempel** oder einem **Heiligen Hain** benannt worden sind.” (Heiligen Hain is Heilig woud, bos.)

“Auch die beiden häufigsten “**Thor**”-Ortsnamen, also “**Thors-lundr**” (“Thors Heiliger Hain”) und “**Thors-hof**” (“**Thor-Tempel**”) beziehen auf **die heiligen Orte des Thor.**”

“In één van de oudste bewaard gebleven stukken over **Dordrecht** (eerder **Thor-drecht**) wordt een stuk land in de buurt **Tempelvelt** genoemd.” “Het is een Nederlands woord in een **Latijnse oorkonde** dat niet zonder meer begrijpelijk is.” “**Tempelvelt** doet denken aan heidense, niet- en vóór-christelijke, erediensten.”

Het zijn de eerste zinnen in het boek “**Geschiedenis van Dordrecht tot 1572**” (1996), van Jan van Herwaarden, Dick de Boer, Fred van Kan en Gerrit Verhoeven.

Harry Eilenstein vervolgt in zijn boek **Der Donnergott Thor** met **Thor-dal**, in de Hulder-Saga: “Könich Hjörvard der Wikinger war ein Urenkel von König Odin. Als seine Frau niederkam, rief er seine eigene Pflegemutter, die Völva Hleidr zu Hilfe, ein Weib aus dem Geschlechte der Äsir. Mit ihrem Beistand kam der Knabe Hildibrandr zur Welt, den sie dann mit Zustimmung seiner Eltern mit sich in ihre Höhle nimmt, um ihn dort aufzu-ziehen und nach erreichtem 10 Jahr diesen zurückzugeben. Diese Höhle lag in einem **Seitenthal an der Mündung** des von Unholden bewohnten **Thor-Tales.**”

Nogmaals, **Thor-hem** (918-948), ligging onbekend (waarschijnlijk **Utrecht**), dat door prof. Blok wordt verklaard als “onl. **hem** ‘woonplaats’ met **thor** ‘dor’; indien het identiek is met **Doorn** (Dekker (1983), p. 32) dan fout voor ***Dornem.**” (Zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200.*)

Is dat dan ook het geval met **de familienaam Thor-heim** in Noorwegen en Zweden, zo duidelijk genoemd naar **een plaatsnaam**? De herkomst is ‘woonplaats, genoemd naar de **Asen-god Thor**’. Een plaats **Tor-heim** ligt aan een water, genaamd **Tor-heims-vika**, in de Nordfjord.

In *Nederlandse Plaatsnamen* (2000) verklaart T. Groenedijk **Thor-hem** als “genoemd naar de **Donder-god Thor** (zie WikipediA (nl)).”

“**Doorn** (prov. Utrecht), Geschiedenis: In een document uit de periode 885-896 wordt de nederzetting **Thor-hem** genoemd, woonplaats van **de dondergod Thor** (Groenedijk, 2000). **Vikingen** gelegerd bij **Dorestad**, het huidige Wijk bij Duurstede, noemden de plaats zo omdat de **dondergod** er vereerd zou worden. Inderdaad wijzen **archeologische opgravingen** in een heideveldje op het noordelijk van Doorn gelegen landgoed Hoog Moersbergen op **resten van een heidense offerplaats.**”

De nederzetting **Thor-hem** hoorde destijds bij de **hof** (= “**Thor-Tempel**”, zie eerder) **Villa Thor-hem** (Kolman, 1996). Rond het jaar 1200 was deze hof in het bezit van de domproosdij van Utrecht.” Zie WikipediA Doorn (Utrecht).

“**Doorn**, een engdorp op de flank van de Heuvelrug, was oorspronkelijk een kleine kern met lage bebouwing rond een brink. Deze lag op de plaats van het huidige Dorpsplein. Het maakte toen deel uit van het in **838** reeds vermelde domeinhof ‘**Villa Thorhem**’. Deze **hof** was omstreeks 1200 in handen van de Utrechtse domproost, die er aan het eind van de 13^e eeuw een kerk en het **kasteel Huis Doorn** liet bouwen.” (Zie Monumenten in Nederland. Utrecht, van o.a. Chris Kolman.)

“In **Oslo**, a part of the town is still called **Tors-hov**. It lies less than a two ours walk (in an impenetrable **forest**) to the north of the Oslo harbour. **Tors-hov** means “**Thor’s Temple**”, so we know that **this area (een heilig woud) was devoted to the god Thor.**”

Vergelijk in **Holland** **Thor-drecht** met nabije **Tempelvelt**.

Vergelijk in **Utrecht** **Thor-hem** nabij een heidense offerplaats.

“**Tors-berga**, with its reference to the god **Thor**”, ligt in Zweden.

Tor-stad ligt aan de kust van Noorwegen, zo ook **Tors-våg**. Enz.

Tor-drecht is **veelvuldig** te zien in de bronnen, oude naam van **Dordrecht**.

Er zijn vele plaatsnamen met **Tor-**, genoemd naar **Thor**.

“A ‘**Forest of Thor**’ existed on the north bank of Liffey, **Ireland** outside **Dublin** in the year 1000 where it was destroyed over the course a month by **Brian Boru**, who took particular note of **the oaks**.” (“**Brian Boru**, Hoge Koning van Ierland, sneuvelde op goede vrijdag 23 april 1014 tijdens de overwinning op de **Vikingen** bij Clontarf.”)

“A **Christian missionary cut down an oak tree sacred to Thor** in the German town of Geismar in **723**. This event is said to have been the beginning of the **Christianization** of the **Germanic** people.”

“**Maar is Dordrecht** (eerder **Thor-drecht**) **dan wel 1000 jaar oud? Jawel. En nog veel ouder ook.**” (Zie deze tekst van historicus **Henk ’t Jong**, in Apud Thuredrech.) Al in het jaar **723?**

“**Thor** remained an important god in Norway long after the arrival of **Christianity**. This is evident in a stick from the 12th century with a **runic message** that calls upon both **Thor and Odin for help**.”

“Aus den mit “**Thor**” **gebildeten Ortsnamen** ergibt sich, dass der Kult des **Thor sehr weit verbreitet gewesen sein muss**. Der Schwertepunkt dieses Kultes lag in Norwegen, Schweden und Island.”

“**Thor** was the chief god of the Danes. This is shown by the many compound person and **place names** in which **Thor’s name** is the first member (e.g. **Thor-stein, Thor-bergr**).”

“**Thor** is prominently mentioned **god** throughout the recorded history of the **Germanic peoples**, from the **Roman occupation** of regions of **Germania**, to the tribal expansions of the **Migration Period**, to his high popularity during the **Viking Age**, in the face of the process of the **Christianization**.”

“The Germanic peoples adopted the Roman weekly calendar, and replaced the names of Roman gods with their own.” “**Thor’s day**”, from which stems modern English “**Thur’s day**” (Thursday).

Thor-drecht en **Thur-drecht** zijn te vergelijken.

“**Thor** in our place-names seems generally found originally in its Saxon form **Thunor**, as it certainly is in Thunder-ley and as it probably is in all names in **Thur.**”

“**Thur-leigh** (Bedford) and

..... **Thur-low** (Suffolk), ‘Meadow’ and ‘hil of the **god Thor**’ or “Thunor / an old Scandinavian and Saxon deity.”

“**Ththjrs-ford** (Dereham) and **Turslby** (Godalming), 1305 **Thyrs-forde**, ‘**Ford**’ and meadow of **Thor**, the thunder god.” (Zie: Full tekst of “The place-names of England and Wales.”)

Thor (gem. Flühli), **Thor** (gem. Hasle), **Thor-bach** (gem. Flühli), **Thor-egg**

(gem. Flühli) en **Unter-Thor-eggli** (gem. Flühli) zijn plaatsnamen in Zwitserland. Zie

Ortsnamen im Kanton Luzern 1880 – Staatsarchiv Luzern. Vergelijk **Thor-drecht**.

“Viele **Höfe, Felder, Wälder, Landzungen** sind gebildet mit der Name **Thor.**”

’t Begin van Hollant in Dordrecht. Mitsgaders der eerster Stede beschrijvinge, regeringe, ende regeerders: als oock de gedenkwaardighste geschiedenissen aldaer gevallen. Door **Dordtenaar Joh. van Beverwyck**:

“Ik hebbe den naem van Dordrecht hooren trecken van seker **afgodt** der Saxen, die sy seyden met den blixem uytgebeeld te werden, ende genaemt was **Thur** ofte **Thor**, als of men seyde **Thordrecht**, alwaer desen **Thor**, eer het Christen geloove door S. Willeboort hier te lande gebracht was, **zoude geviert zijn geweest**: dat daer van oock noch by de Engelschen (die meest van de Saxen gekomen zijn) den **Donder-dagh** ghenoeemt werde **Thurs-day.**” De oude naam **Thurdrecht** wordt hier niet genoemd. Johan van Beverwyck (Dordrecht, 17 november 1594 – aldaar, 19 januari 1647) was een Nederlandse arts en schrijver.

Ook in Holland?

“In **Engeland** gebruikten auteurs tegen het einde van de 10^e en in de 11^e eeuw niet meer de Engelse naam **Thunor**, maar de Scandinavische naam **Thor** of **Thur.**” (zie Arend Quak en Paula Vermeyden).

Was dat ook het geval in Holland? Werd ook hier **Thor** of **Thur** gebruikt, in plaats van **Donar**?

Zie **Thors Well** in Yorkshire, **Engeland**. Zie **Thor-** of **Thur-drecht** in **Holland**,

zo ook **Thor-hem** in **Utrecht**.

Zie **Thores-way**, a village in North Lincolnshire. Enz.

Een **belangrijke ontdekking** tijdens het schrijven van dit mijn onderzoek! (Onmiddellijk ook denkend aan **drecht**, gedeeltelijk synoniem met **voorde**). **Thure**, **Thur** en **Thor** zijn in de bronnen óók **Ture**, **Tur** en **Tor**.

Zie The **Thursford** Web, googl **Thursford History**, met titel: A Potted History of **Thursford**:

Vergelijk **Thur-drecht** en **Thure-drecht** met

“**Thurs-ford**, 1086 **Ture-forde** and

..... **Tures-fort**, in county Norfolk, eastern England, mentioned in the Domesday Book, the survey of England made in 1086 at the request of William the Conqueror”, “believed to originate from the **ford which crossed the Thur.**”

“**Thurs-day** is derived from Middle English

..... **Thures-day**, named after the Norse God of Thunder **Thor.**” (zie internet), ook aangeduid met **Thur**.

Thurs-ford ligt aan de rivier de Wensum, “1574 called **Thyrn**”, de afleiding van **Thyr**, oud Engels **Ture**. Zie

“**Thurs-ford**, ‘giant’s-Ford, 1086 **Ture-forde**, Old-English **Tyrs-ford** (zie “Heathe and mythological elements in English place-names”, al waar ook te lezen staat:

“**Thurs-den**, 1324 **Thir-se-den-heved**”, zo ook “**Thirs-hous**, Derbyshire, 1417

Thurst-hous”. Zie ook

“**Thurs-den Water** is named after the God **Thor**” (zie “Osnaford - Burnley’s Viking Buhr”).

Thure-drecht komt op hetzelfde neer als **Ture-forde** en **Tures-fort**, nu **Thurs-ford**.

“**Thurs-ford** is derived from the Saxon and Scandinavian deity **Thor, Thor’s forde**” (zie A DICTIONARY of PLACE-NAMES Giving their Derivations by C. Blackie, 1887).

“**Thurs-day** in English is derives from **Thor’s Day.**”

“The influence of **Thor** still echoes in the English, German, **Dutch** and Scandinavian laguages today.”

“Een **drecht** (in Friesland **dracht** genoemd) **trecht** of **tricht** is een gedeeltelijk synoniem van **voorde**. Beide woorden hadden als betekenis: **doorwaadbare plaats, meestal in een beek of rivier.**”

“Een **voorde** werd in het zuiden en westen van het Nederlandse taalgebied ook aangeduid met **drecht**, **trecht** of **tricht**, afgeleid van Latijn **traiecto** (van **traiectum**, ‘doorgetrokken’).

De aanduiding **Traiectum** werd gebruikt om een plaats aan te geven **waar een rivier doorwaadbaar of over te steken was.**” (Zie Wikipedia -drecht.)

Mijn idee, na al het bovenstaande:

Thure-drecht, Thur-drecht of Thor-drecht is ‘**drecht** van **Thure, Thur of Thor**’, “the Saxon and Scandinavian deity” **Thor, Thor’s drecht.**

Op de vorige pagina staat (volledige tekst is te lezen in “Full text of The place-names of England and Wales):

“**Thyrs-forde**, 1305 (Dereham in Norfolk), is ‘**Ford of Thor**’, the thunder god.”

Thurs-ford, ook in **Norfolk**, ligt aan de rivier de **Wensum**. In een lang artikel (te veel om hier op te schrijven) met titel **Thursford and the river ‘Thur’** (zie Thursford Village Website) kan men lezen dat de **Wensum** “in 1574 was called the **Thyrn** or **Thyern flu**”, afleiding van **Thyr, Thir = Thur**.

In Thor-Wikiwand lees ik: “**Thor** (weibliche Form **Tyra**).”

Nigel Jenkinson begint zijn artikel **Thurs-ford and the river ‘Thur’** (zie Thursford Village Website) met:

“Approach anyone in the street and ask about the origins of a place ending in ‘-ford’ and the answer is bound to be “**Oh, it must be a place with a ford over a river.**”

En dan is er veelal de zekerheid: Dan moet het eerste deel van die naam de naam van een rivier zijn. Zo was dat ook bij Nigel Jenkinson: “**It is easy to imagine then a river Tur or Thur.** Maar die rivier was er niet. Thurs-ford ligt immers aan de Wensum, maar “in 1574 Thyrn, Thyern”, afgeleid van Thyr = Thur.

En een plaats met ‘-drecht’, zoals bij **Thur-drecht**? Oh, een plaats waar men een rivier pleegt over te steken. Dan is het niet zo ver gezocht te denken: **Dat moet dan een rivier Thure, Thur of Thor zijn** (zeker als je al vele jaren weet van een **rivier Thure** in het nabije België.)

Later in zijn artikel schrijft hij:

“The Domesday book has the village named as **Tures-fort**, which might have come from the old English **Thyrs-ford**, which was possibly a Norman name. Before then **Norfolk had been invaded** by various tribes including **Angles, Saxons, Romans, Vikings** and then **Normans** (essentially all Vikings) there is no escaping the **Viking origin** for many villages in Norfolk. “

En, nog later in zijn artikel, schrijft Jenkinson:

“After much searching, the name ... **Tures-fort** (and **Ture-forde**) does establish a **Viking /Norman origin.**”

En wat zal dan de **herkomst** zijn van **Thure-driht**, circa. 245 km verwijderd (voornamelijk de Noordzee) van **Ture-forde** in Norfolk, nu **Thurs-ford** geheten? Of Viking/Norman origin: **Thur-drecht**

Nigel Jenkinson ging vele landkaarten bestuderen: "I discovered a book, 'Printed Maps of Norfolk 1574-1840' by Raymund Frostick. This book had copies of these maps. I went to the earliest, dated 1574, a map drawn up by Christopher Saxton. I then worked my way through to Fadens map of 1797 (a copy of which I have) and then to the 19th Century maps.

What I discovered was a history of Norfolk topographical discovery. Gradually each map showed improvements over the previous one, as river systems were better understood and towns and villages discovered. What was clear, was that the River Stiffkey was largely unsurveyed in the 16th Century. It was't shown coming down to **Thursford**. But what was exciting was the river we know as the **Bure**; named by the **Celts** as the **Ber**, and drawn reaching over north of Fakenham. This river was drawn in addition to the river we know as the **Wensum**. However, ... it was the name of the river **that made my leap from my seat**. In 1574 it was called the **Thyrn** or **Thyrn flu**." "In 1830 the **Bure** was called the '**Bure** or the **Thym**'."

Jenkinson besluit: "Many "**Thor's hammers**" have been discovered in the area in archaeological digs and **Thurs-ford** still hasn't escaped from the possible name of

.... **Thors-forth** either, **in honour of one of their gods**", zo ook **Thure-driht**,
.... **Thur-drecht** en **Thor-drecht**.

Thur's-ford heeft dezelfde herkomst als **Thur's-day**, 'voorde en dag van **Thur**.'"

"**Thurs-ford** (Norfolk), 'giant's-Ford', 1086 **Ture-forde**, Old-English **Tyrs-ford**",

(zie "Heathe and mythological elements in English place-names"), áán de **Wensum**, 1574 **Thyrn** in

Holland **Thure-drecht**.

Zie ook "**Thyrs-forde** (Dereham in Norfolk) is '**Ford of Thor**', the thunder god"
(zie "Full tekst of The place-names of England and Wales").

Zie ook **Thurs-den Water** is named after the God **Thor**" (zie "Osnaford-Burnley's Viking Buhr").

Zie ook: "**Thurs-ford Collection** is also home to **Thurs-ford Wood**, a medieval wood pasture containing some of the oldest trees in the country."

Nogmaals, maar nu alles van een gedeelte uit Full tekst of "**The place-names of England and Wales**":
"**Thtjrs-ford** (Dereham) and **Thurslby** (Godalming), 1305 **Thyrs-forde**, '**Ford**' and 'meadow' of **Thor, the thunder god**. For Spelling with **u**, cf. Dom. Essex, **Thures-tapla**, and **Thurs-day**; and see **-ley**. There is now obs. **Thxjrseield** (Newcastle - under - L), which was Dom. **Turvoldes feld**, a. 1300 **Thurfredes-feld** and **Torvedeston**. 'Town of **Thur-wald**' or '**Thorold**.' Cf. **Thores-by** (Notts), Dom. **Tures-by**."

Vergelijk **Thurs-ford**, voorheen **Tures-fort**,
.... met "**Thurs-by**, a village in Cumberland, 1165 **Thores-by**, meaning **Thur's town**".

"Names ending in '**by**' like **Thores-by** are **Scandinavian in origin**, '**thorpe**' and '**feld**' (field)."

Vergelijk **Thores-by** in Nottinghamshire, óók **Tures-by** geheten (zie hier boven) met **Tures-fort**, ook **Ture-forde**, 1086, oude namen van **Thurs-ford** in Norfolk. Vergelijk **Thure-drecht** en **Thur-drecht**, oude namen van Dordrecht.

“The name **North Thores-by** in Lincolnshire is composed of **the given name Thor** and the suffix ‘by’, as with other villages in the area, indicating **the influence of the Vikings.**”

“South **Thores-by** also in Lincolnshire, is to be found to the south of Louth, whilst **Thores-by Hall** is not located in the area, but in Nottinghamshire some 50 miles to the west”, “Dom. **Tures-by**”.

Vergelijk **Tures-fort**, oude naam van **Thurs-ford**.

Zie Naamkunde. Jaargang 4 (1972) – Tijdschrift Naamkunde, door H.T.J. Miedema:

“In 1042 pas vond de laatste inval van de Noormannen plaats: aan de oostgrens van het **friese gebied**, de **Weser**. **Adam van Bremen** heeft dit als tijdgenoot vermeld en zo zien we dat de Noormannen-tijd hier heel wat langer heeft geduurd dan alleen de 9^e eeuw, die echter wel het hoogtepunt vormt.”
 “De Germaanse en oud- Scandinavische goden als **Odin**, **Freia** en **Thor**, Godheden die in **Duitsland**, **Nederland** en **noordelijke Europese landen** eeuwenlang populair waren, tot dat het **christendom** hen

naar de achtergrond drong.” “Het **oudfrieze *thôres-dey** is alleen maar te verklaren als ‘**de dag van Thor**’, de dondergod van de **Vikingen.**”

“Zo zullen ook de **Friesen** van de Noormannentijd als gasten of gastheren **vertrouwd geraakt zijn met Thor** en **Thors-dag** van de Scandinaviërs. Ze konden dit gebruiken naast hun eigen **Thuner** en **Thun-res-dei.**”

“**Adam of Bremen** reports about the pagan **temple** in “Uppsala” (a temple, entirely covered with gold) in a way, so we must believe that **Thor** was the main **God.**”

Vergelijk **Thor-drecht** met nabije **Tempelvelt.**

“In Eyrbyggja Saga is a description of a **temple** consecrated to **Thor.**”

Zie internet: “Thure – Deutsch namen – DeAcademic, (<https://11germannames.deacademic.com>)”:

“Erläuterung: **Ture, Thure**, Variante von **Tor**,
Bedeutung angelehnt an den nordischen **Gott Thor**.”

Vergelijk **Thure-driht**, ca. 1120, oude naam van Dordrecht, voorheen ook **Thor-drecht**.

Eén van de eerste voorbeelden die hier wordt gegeven (zie [deacademic.com](https://11germannames.deacademic.com)) is: “**La Thure** à Solre-sur Sambre cours: **Se jette dans la Sambre. Bassin de Meuse**.” Waarna:

“**La Thure** est une rivière de France et de Belgique, qui prend naissance en Belgique, traverse l’extrémité est du département du Nord et retourne dans son pays d’origine où elle conflue dans la Sambre à Solre-sur-Sambre, commune d’Erquelinnes.”

En de **Thure-driht**, ca. 1120, zijstroom van de **Maas**, via **Dubbel**, oudste naam van Dordrecht? “Aangelehnt an den nordischen Gott **Thor**”, immers ook aangeduid met **Thor-drecht**. Aan de nabije **Dubbel** (nu in Dordrecht) zijn bewoningsresten uit de **IJzertijd** en **Romeinse tijd** gevonden.

“**Thure** – Wiktionary, Herkunft: **Thure** ist eine Variante von **Thore**, die aus den Dänischen und Schwedischen stammt.

“**Thure** ein skandinavischer männlicher Vorname. Eine weitere Form des Namens ist **Ture**.”

In oude geschriften staan de oude namen **Thuri-drecht** en **Thore-drecht**.

Thor-lede is de naam van een bejaardenflad in **Schiedam**. Het zal de waterloop **Thur-lede** zijn, in het jaar **1162** genoemd in de bronnen, oude naam van de **Harg**, verdwenen waterloop ten zuidwesten van **Kethel**, gemeente **Schiedam**, volgens prof. Blok te verklaren als ‘**door-waterloop**’, maar volgens mij vóór **1162** genoemd naar de **Asen-god Thor** of **Thur**.

In de bewonings geschiedenis staat te lezen dat er twee stromen waren, de **Harg** en de **Thurlede**. Ook hier zijn, net als aan de **Dubbel**, bewoningsresten uit de **IJzertijd** en **Romeinse tijd** gevonden. (Zie op internet Harg: 4.8 Archeologie Gemeente Schiedam.)

“Uit de tijd van de **Cananefaten** stammen de oermoeders van de huidige waterlopen in dit gebied en waarschijnlijk hebben zij toen al namen gekregen die op de huidige lijken: **Rotte, Schie, Harg, Thurlede, Spange**.” (Zie op internet “**Rotterdam**, bruid van de Maas: van prehistorie tot nu.”)

“**Harg**, oudste attestatie 822-825. Etymologie Oudengels *hearg* ‘heidense tempel’.” (zie op internet harg – ONW (Oudnederlands Woordenboek.) **Waar heb ik dat meer gelezen bij de Asen-god Thor of Thur?** (Op meerdere bladzijden van dit onderzoek.) “**Harga: Heiligdom** (Germaans). “Harg, (Oude-), 1125-1130, verdwenen waterloop, in de omgeving van Ketel (Zuidholland)” Zie *Lexicon* van Blok, verklaard als: onl. **harg** ‘heiligdom’. De waterloop de Harg is eigenlijk een plaatsnaam.”

“In der **Wikingertzeit** wurde **Thor** sehr stark verehrt, darauf weisen **unzählige Personen-** und **Ortsnamen** hin, die ihn als Bestandteil enthalten.” (zie internet.) Und das Bestandteil in **Thor-drecht**?

In “Thure - Deutsch namen - De Academic, decademic.com”, volgen ná

“**Ture, Thure**, Variante von **Tor**, Bedeutung angelehnt an den **Nordischen Gott Thor**”,
en “**La Thure**”, **zijrivier van de Sambre in België en Frankrijk**, nog vele Franse plaatsen **Thure**:

Thury-en-Valois est situé dans le département de l’**Oise** et dans la région **Nord de Calais Picardie**, met oude vermeldingen **Thori-acum, Thori-aco, Toiry, Tury** en **Thuri**. Geen verklaring. **Nord de Calais Picardie, gelegen aan het Kanaal**, is eertijds bezet geweest door de **Vikingen** uit Scandinavië. De plaats zal dus zijn genoemd naar de **Asen-god Thor** of **Thur**.

Thury-sous-Clermont, commune française de l’**Oise**, 1157 **Thoiri**, 1190 **Toiri**, XIIIe siècle **Toiri-acum** (geen verklaring), zal dus dezelfde herkomst hebben.

Thury, commune française de la Cote-d’Or, geen verklaring.

Thury, ancienne commune française de la Moselle, anciennes mentions, **Turei, Turey, Tury, Turis, Turi, Turie**. Geen verklaring.

La Villeneuve-sous-Thury. Commune française de l’**Oise**, **Villanova juxta Thori-acum**, **La Ville-neuve-les-Thoiry**. Geen verklaring. De plaats is gelegen in “Région Hauts-de-France, Nord-Pas-de-Calais et Picardie”, alwaar de **Vikingen** (Noormannen) hebben huis gehouden. **Thori-acum** en **Thury** zullen dus genoemd zijn naar de **Asen-god Thor** of **Thur**.

Thuré est une commune du Centre-Ouest de la France, situé dans le département de la **Vienne**, verklaard als l’anthroponyme gallo-romain **Tharius**.

Nogmaals:

Thury-Harcourt dans le département du **Calvados** en région **Normandie**, vers 1000 **Torei**, 1150 **Turium**, wordt verklaard als: “anthroponyme gallo-roman **Taurus** ou **Torus**, suivi du suffixe **-i-acum**, maar ook als “<< **Thor aie!** >> (<< **Thor aide!** >>)”, **Thor help ons!**, “selon une explication légendaire tenace”.

“**Normandië** ontleent haar naam aan de **Noormannen** oftewel de **Vikingen**, de **Germanen** afkomstig uit **Scandinavië**.” “**Thury-Harcourt** (Calvados), dessen älteste Formen **Torei** 1008, **Turi** 1155, **Thori-um, Torei-um** 1209.” Er zijn nog meerdere plaatsen **Thury**.

Ook wordt genoemd: “**Thur** ist der Name folgender **Orte**: **Thur**, Ort in Polen,
..... **Thur**, Ortsteil von Obertrum am See.”

Zo ook, eerder behandeld:

“**Thur** ist der Name folgender **Flüsse**: **Thur**, Nebenfluss des Rheins in der Schweiz;
..... **Thur**, Nebenfluss der Ill im Elsass, Frankreich;
..... **Thur**, Nebenfluss der Theiss in Ungarn/Serbien.

Zie ook, internet: “**Thur-au**, Auenland der **Thur** (Nebenfluss des Rheines in der Scheiz), auch Name eines dort gelegenen Hofes, **au** zu ahd. **ouwa**, owe ‘Land am Wasser’.”

Zie ook, internet: **Thur-au**, stadsdeel van Schönthal in Oberpfalz, Landkreis Cham.

“**Thure** bzw. **Thüre** hiess ein havelländisches Dorf, das es nicht mehr gibt. 1161 war es erstmals erwähnt worden. Schon Mitte des 13. Jahrhunderts wurde es um **Thure/Thüre** still und stiller in Urkunden. Geblieben ist der **Thyrow-berg** bei Tremmen, der auf einer Landkarte des 18. Jahrhunderts noch als **Thür-berg** bezeichnet wurde.”

Thor is in Noorwegen vaak **Tor**, zoals: “**Tors-hov**, Thor’s temple, borough in Oslo. **Tor-nes**, Thor’s headland – the same name also occurs in the parishes Balestrand, Jondal and Vikedal. **Tor-set**, Thor’s farm. **Tors-øy**, Thor’s island, district in the parish of Tjølling.” Enz., enz. “**Tórs-havn** (the capital of the Faroe Islands) means **Thor’s Harbour**.” Enz.

Dor-drecht wordt in “Handvesten, privilegien, vrijheden, voorrechten, octrooijen” enz., enz. vele malen

Tor-drecht genoemd. Zoals: “Tolne ende wissel **Tor-drecht**” in de registers van de Hollandse grafelijkheid 1299-1345. “**Luyden der stede clock op der stadhuys Tor-drecht**”, in “Groot charterboek der graaven van Holland, van Zeeland en” “**Sal men Tor-drecht ter stapele brengend**”. “Melis Stoke, Rijmkroniek”: “Te Leiden ende te Delf, ende **Tor-drecht**.” “**Tor-drecht** in onsen munten”. “Di hi **Tor-drecht** versumede te vertollen”. “Onsen naven **Wilhelmus Hollandsche gulden ende onse nye sulveren geit, dat wy nu Tor-drecht doen slaen ende dat alle andere payment, goude of zuiveren**” Enz., enz., enz.

Thor-drecht, Tor-drecht werd uiteindelijk **Dor-drecht**, genoemd naar de **Asen-god Thor**.

Nogmaals: “**Normandië**, gelegen tussen Picardie, Bretagne en Maine, ontleent haar naam aan de **Noormannen**, de **Vikingen**”:

“**Tour-ville-la-Riviere** est une commune française, situé dans le département de la Seine-Maritime en **Normandie**, 996 et 1026 **Tor villam**. La riviere est la Seine.” De verklaring is “nom propre **norrois**.” De plaats is zo duidelijk genoemd naar de God **Thor**.

“**Tour-ville-sur-Pont-Audemer** est une commune française situé dans le département de l’Eure, en région **Normandie**, vers 1034 **Tori-villa** et **Tur-villa**. Il s’agit du nom de différents personnages nommé **Thor(i)** ou **Thur(i)**” (alzo opgeschreven).

“**Tour-ville-sur-Odon** est une commune française, situé dans le département du Calvados en région **Normandie**, 1228 **Tor-villa**. Le toponyme est issu d’un anthroponyme **scandinave Thori, Thor** (ou **Thur**).”

Er zijn 10 plaatsen **Tour-ville** in **Normandië**, genoemd naar de **Asen-God Thor, Thur**.

Nogmaals: “**Ture**, **Thure**, Variante von **Tor**, Bedeutung angelehnt an den nordischen Gott **Thor**.” (Zie Thure – Deutsch namen - DeAcademic.)

“**Thyrow** ist ein Ortsteil der Stadt Trebbin in Brandenburg, 1346 **Thure**, 1375 **Ture** auch **Türe**, 1416 **Tewren**, 1450 **Ture**, 1624 **Thüre**, 1652 **Tierow** auch **Tyrow**,” (zie “Heimat-geschichte: Thyrow: Wo es einst Auerochsen (oerossen) gab”.)

Nogmaals:

Vergelijk **Ture-forde**, oude naam van **Thurs-ford** in Norfolk.

Vergelijk **Thure-drecht**, **Dordrecht**, ook **Thur-drecht**, in Holland.

Vergelijk **Tures-fort**, oude naam van ... **Thurs-ford** in Norfolk.

Vergelijk **Thures-day**, oude naam van ... **Thurs-day**.

“**Thor’s (Jupiter’s) day:**”

“**Thurs-day** is derived from Middle English **Thures-day**. It was named after **the Norse God, of Thunder, Thor**” (zie internet), ook aangeduid met **Thur**.

“**Thure, Thurette!, het oude veldgeschrei van Dordrecht**”

(zie **Balen**, Beschrijvinge Van Dordrecht. Blz. 79).

“Te Dordrecht dansten de drie schippersgilden ‘te Vastelavont metten zwaarde’ en ze werden er ook uit Stadskas voor betaald en kregen nog wijn toe. Aan ’t hoofd van de dansende ‘gesellen van den gilde’ ging een man, die ‘een bloot swaart droeg’; en ze zongen daarbij - de zwaarddrager voor, en de anderen na - een lied waar van ’t refrein was: **Thure, Thurette!, het oude veldgeschrei van Dordrecht**. ’t Was nog een navolging van de **Germaansche zwaarddansen**, waarbij ook het krijgsgeschrei aangeheven werd.” Zie Jan ter Gouw, *De volksverhalen*. Dansten zij dat eertijds in het **Tempelvelt**?

Uit A DICTIONARY of PLACE – NAMES by C. Blackie, 1887:

“**Thor** and **Thur**, prefixes derived from the Saxon and Scandinavian deity **Thor**; e.g. **Thorley**, **Thurley**, **Thursley**, **Thorsby**, **Thurlow**, the val-ley, dwelling, and hill, named after **Thor**, or perhaps from a people or family name derived from the god, i.e. the **Thürings**, from whence also probably come **Thorington** in England, and **Thorigné** and **Thorigny** in France; **Thuringerwald**, in Germany; **Thurson**, **Thursford**, **Thurscross**, **Turlstone**, etc.; **Thursoe** (**Thor**’ island); **Thurso** (**Thor**’s stream, on which the town of **Thurso** is situated; **Thor**’s-Haven (**Thor**’s harbour), in Norway and in the Faroe Islands. On the continent the god **Thor** was worshipped under the name of **Thunor**, hence the English word **thunder** and the German **Donner** (supposed in the Middle Ages, to be **Thor**’s voice). **Thunersberg** and **Donnersberg** (the mountain of **Thor**); **Donners-bach** (**Thor**’s stream) in Styria; **Thordunde** (**Thor**’s sacred grove), in Denmark.”

Het hier genoemde **Thorigné** ligt in Bretagne, het département Ille-et-Vilaine, arrondissement **Rennes**.

Het hier genoemde **Torigny**, ligt in Il-de-France, département Seine-et-Marne, arrondissement **Torey**.

“In der germanischen Mythologie, **Thor** (aus altnordischem: **Thorr**), ist ein **Hammer schwingender Gott**.” (Zie op internet: Thor - Thor - qwerbyu.wiki)

Wat is dan de herkomst van een nederzetting als “**Thorr**, 10. Jh., bei Bergheim, **Turre** (1105), **Thurre**” (zie Köbler), in Nordrhein-Westfalen, gelegen “an der **Mündung** des Wiebachs in die Grosse **Erft**”?

Mij lijkt daarom de nederzetting **Thorr** genoemd naar de **Asen-god Thorr**.

In “**Liste der Thor - Ortsnamen**” (zie eerder, blz. 13) wordt ook deze plaats vermeld: “**Thorr** (?)”, Deutschland: Nordrhein-Westfalen”, maar dan dus met vraagteken.

Dezelfde plaats:

“**Turre** s. **Thorr**, 10. Jh., bei Bergheim, die 1136 genannte **villa Turre** lag bei Paffendorf-Heppendorf (zie Köbler). “Ersterwähnung ist in einer Urkunde vom Jahr 1051 mit einer **Brücke Thurre** über den **Fluss Arnefe**, 1051.” “**Haus Thorr** ist einer der kleineren Landsitze **an der Erft**.” (Arnefe is een oude naam van de Rijn-stroom de Erft.)

“**Thure**, 12. Jh., bei Sankt Johann bei Mayen in der Eifel, **Turre** (3), **Thure**” (zie Köbler), wordt nu met **Thür** aangeduid (volgens mij ten onrechte verklaard als Turm, ‘toren’).

“**Turre** (in Turre), 10. Jh., **unbestimmt in den Niederlanden**” (zie Köbler), is in de bronnen dus ook **Thurre**, **Thorr** en **Thure**. (Turre wordt verklaard als Turm, Toren.)

“**Thür-heim** (Ober-Thür-heim und Unter-Thür-heim), 11. Jh., an der Zusan bei Wertingen, **Ture-heim**” (zie Köbler), en “**Thure**, 12. Jh., bei Sankt Johann bei Mayen in der Eifel, **Turre** (3), **Thure**” (zie Köbler), worden niet verklaard.

“**Thor** oder **Thur** wird häufig in **Ortsnamen** bezeichnet”, zo ook **Thor-drecht** en **Thur-drecht**.

“**Thor** ist ein **Ort** in österreichischen Bundesland Salzburg. Thor liegt im Bezirk Zell am See.”

“**Thor-berg** (**Tor-berg**), ehemaliges Karthäuser-Kloster auf einem Felskopf südlich von Krauchthal, nordöstlich von **Bern**. Der Name wurde früher mit dem angeblichen **Gott Thor** in Verbindung gebracht. Den Flurname **Tor** ist sehr verbreitet.” Inderdaad! Vergelijk het vele **Tor-drecht** in de bronnen.

Uit “the Gothic Language”:

“The **English**, the **German**, the **Dutch**, and the **Scandinavian** languages are branches of one central stem.”

“The **gods** of the Northmen are the same as those of the **Saxons** and the **Teutons**. The **Odin** of the Norse is the **Woden** of the Angles and the **Wotan** of the Germans. Even the names of the days of the week are the same in German, English, and Scandinavian: **Sun-day**, devoted to the Sun god; **Mon-day**, to the Moon god; **Thurs-day**, to **Thor** the god of thunder; **Fri-day**, to Freya; and **Sater-day**, to Saturn.”

“**thures-daeg** (thunres-daeg) = donder-dag, genoemd naar de **god Thor**;

ME **thurs-day**.” Zie Dixicon, learning a language is learning a world, woordenlijst

Anglish-Nederlands /Anglish-Dutch wordlist. “Old Norse **thors-dagr**.”

“**Thurs-by**, ein kleiner Pendlor Dorf liegt auf einer alten Römerstrasse, 6 Meilen südlich

von Carlisle. Thurs-by nimmt seinen alten Namen von **Thor**, der **Donnergott**. Thursby, Kreis Allerdale, Cumbria, Northwest England, Grossbritannien.”

“As the sun rose, all the peasants looked toward the sun. One can believe that they connected **Thor** with a **sun god**.” “We know from the English chroniclers from **900’s** that the **Danes** were mostly fond of **Thor**.” “**Thorso** (**Thor’s Island**) appears on the **Swedish** west coast. **Thor** also appears in **many placenames** in Uppland.

“Over den naamsoorsprong van **Dordrecht** is men het geenszins eens, van ouds werd deze naam **Doer-trecht**, **Toer-drecht**, **Thor-drecht**, **Thuren-drecht**, **Thur-drecht**, **Dur-drecht** enz. geschreven, welk **verschillend schrijven** gelegenheid tot verschillende gissingen gegeven heeft.” Zie het *Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden*, door Abraham Jacob Van der Aa (1851).

“Hier praald **Oud-Thuren-drecht**, in Glans, en volle Luyster.” “Als zijnde daer geschreven, niet **Dordrecht**, maar **Thuren-drecht**.” “De Vrede weer hersteld, de Tweedracht uyt het Land Ge-weert, om **Thuren-drecht** voor onheil te beschutten.”

“At the foot of **Dirk's fortres** the dwellings of men multiplied; the fishing and peasant village expanded into a town, and by **1064**, a quarter of a century after **Dirk's death**, we have the first historical document contains its name. In this charter it appears as,

Thuren-drecht, and in charters almost as old it is called **Thure-drecht**, **Thur-drecht**, and **Dur-drecht**, from which its later name of **Dor-drecht** is **easily** comes (3). About the origion and meaning of the word there have been many quesses, to the number of which we have no wish to add.” Zie *History of the administration of John De Witt, grand pensionary of Holland*, door James Geddes (1879).

(3): James Geddes verwijst hier naar *Van de Waal, Handvesten, Privilegien, enz. der stad Dordrecht* (1790).

De huidige naam **Dor-drecht** is **easily** ontstaan uit **Tor-drecht**, eerder **Thor-drecht**, genoemd naar de god **Thor**,
 ook aangeduid met **Thur**, daarom óók **Thur-drecht**,
 geworden tot **Dur-drecht**.
Thor of **Thur** is veelal ook **Thore** of **Thure** (zie de bronnen), herkomst van **Thure-drecht**.

“**Thuren-dorf**, Osdu, **Dorf in der Siebenbürg**. Unter-Weissenburgergesp. Im **Lande der Ungarn**, reform. Pfarre, gräfl. Rhedey'sches **Schloss**. Vortreffl. Weingebirg”, zo ook

“**Thüren-dorf, Siebenbürg**, Ried. Weissenburg” (zie het *Allgemeines geographische Wörterbuch: oder alphabetische Darstellung aller Länder, Städte, Flecken, Dörfer, Ortschaften, Meere, Flüsse u.s.w.*, door Johann Georg August Galletti (1822). Ook te zien in *Topographisches Post-Lexikon aller Ortschaften der k.k.... Erbländer*, door Christian Crusius (1809). Sie erfasst unter anderen **Inner-, Ober- und Niederösterreich**, sowie **Brixen** und **Trient**, als Teile der **habsburgischen Erbländer**, erschienen von 1789 bis 1828.

“**Thüren-thal**, ook met “**Durren-thal**” aangeduid, **Thuren-hof**, veel **Thurn-** (< Thuren-?) kan men eveneens vinden in hetzelfde *Wörterbuch*, zo ook “**Thor-stadt, Siebenburg** Ried, Weissenb”, en “**Thoren-dorf, Siebenbürg**”, zo ook “**Thürn-au** (2x), **Thurn-thal**, **Thurn-ham**, **Thurn-dorf**, **Thurn-berg**, **Thurn-egg**, **Thurn-stein**, 13 plaatsen **Thurn** (< **Thuren?**), **Thurie**, **Thuri**, **Thura**, **Thurda**, **Thuric**, enz., enz.

Al deze plaatsen (Flecken) worden niet genoemd in *Liste deutscher und ungarischen Bezeichnungen*

rumänischer Orte, op **Thor-stadt** na: **Thor-stadt**: Dorstat (Hosszutelke), waarin ook
Tor-desch: Turdas (Tordos), en
Thurn-dorf: Târnăvița (Tirnavica).

Zevenburger Saksen

“De **Zevenburger Saksen** (Duits **Siebenbürger Sachsen**; Roemeens: **Sasi**, Hongaars: **Erdélyi szászok**) zijn een etnische groep van **Duitse oorsprong** die zich in de 12e en 13e eeuw in **Transsylvanië** vestigde. Het was na de **Hongaarse** minderheid de grootste minderheid in de streek. De kolonisatie van de Saksen van Transsylvanië begon toen de Hongaarse koning Géza 11 (1141-1162) kolonisten uit Duitse landen naar zijn rijk riep om de Hongaarse grenzen te verdedigen. De Saksen legden vele tieltallen versterkte dorpen en steden aan. Tijdens de Mongoolse invallen van 1241-42 werden de Saksische dorpen onder de voet gelopen en verwoest. Nadien werden ze met fortificaties versterkt, waarvan er ca. 150, bekroond met een kerk, nog bestaan. Het gebied kreeg de naam **Zevenburgen (Siebenbürgen)** verwijzend naar de zeven versterkte steden: Bistritz, Hermannstadt, Klausenburg, Kronstadt, Mediasch, Mühlbach en Schässburg. De benaming Saksen verwijst niet naar de Duitse deelstaat Saksen, maar is een afgeleide van het Latijnse Saxones, dat in de middeleeuwen in dit deel van Europa stond voor Duitstaligen in het algemeen. De meeste van deze ‘Saksen’ kwamen uit de bisdommen **Keulen**, **Trier** en **Luik** en onder hen waren ook **Vlamingen**.” (Zie internet.)

Nog wat teksten:

Kabinet van Nederlandsche en Kleefsche oudheden, Volume 4, Matthaeus Brouërius van Nidek (1770):

“R. Terstegen, in zijne *Nederlandsche Antiquit*: pag. 75, en anderen met hem, willen den naam van **Dordrecht**, of gelyk men die in de oude schriften aangetekend vindt, **Thur-drecht** afleiden van **den afgod Thur** of **Thor**, welke onder het heidendom, weleer in deze landen wonende, aangebeden werd.”

“Dat ook **Thor bij de Batavieren geëerd werd**, laat zich opmaken, zoowel uit het berigt van **Tacitus**, dat Mars een God van der Katten was, als uit den naam **Thure-drecht** (Dordrecht)”, door Laurent Philippe Charles van den Berg, zijn boek *Nederlandsche volksoverleveringen en godenleer* (1836).

Thor-Wikiwand:

“**Tacitus** zog Parallelen zur Figur des **Hercules** für den vergleichenden römischen Betrachter vermutlich auf der Grundlage dass er bei **Thor** gleiche Wesensmerkmale erkannte. Als Verkörperung der Kraft ähneln sich **Hercules** und **Thor** auch in ihren Attributen, die des **Hammers** und der **Keule**, und analog dazu ebenfalls in beider Trink- und Essfreudigkeit, die bei **Thor** aus den späteren nordischen Quellen überliefert ist.”

“In der hochmittelalterlichen, ebenfalls aus gebildeter kirchlicher Autorenschaft stammenden altisländischen “**Barlaams Saga**” wird **Donar/Thor** analog zu kontinentalen Quellen mit **Jupiter** verglichen, beziehungsweise wird dieser als **Thor** definiert.”

“Toen **Bonifatius** de **Thor eik** velde te Fritzlar in Noordelijk Hessen in 723 bouwde hij van het hout een kapel en in 724 een Benedictijner klooster.”

“**Thort** is een oude verkorte naam van de stad **Dordrecht**.” Vergelijk **Dorts-monde**, nederzetting in 1421 verdrongen, wellicht te beschouwen als **Thor-tes-**, **Thorts-monde**.

Thor-Wikiwand: “Bei dem Ort Burnsall in Yorkshire wurde daher auch ein **Quellort** dem **Thor** als “**Thor’s Well**” geweiht.”

“In Gilton, Kent, wurden in Gräbern aus dem **6. Jahrhundert** als Beigaben **Thorshämmer** gefunden.

“**Thor** hat den Vorsitz in der Luft, er lenkt **Donner** und **Blitz**, gibt Wind und Regen, heiteres Wetter und Fruchtbarkeit.”

“In Norwegen und Island wurde **Thor** vor allem von der bäuerlich lebender Bevölkerung als wichtigster **Gott** verehrt.”

“**Thor** waren **Tempel**, **Quellorte** und **Haine** geweiht.”

“In één van de oudste bewaard gebleven stukken over **Dordrecht** (eerder **Thor**-drecht)

wordt een stuk land in de buurt **Tempelvelt** genoemd. Het is een Nederlands woord in een Latijnse oorkonde dat niet zonder meer begrijpelijk is.”

Het zijn de eerste zinnen in het boek *Geschiedenis van Dordrecht tot 1572*. De schrijvers reageren daarop met: “**Tempelvelt** doet hier denken aan heidense, niet- en vóór-christelijke, erediensten.”

“Bei der südnorwegischen Örtlichkeit **Thors-hov gård** bei Hamar lag ein

..... **Tempelheiligtum**, das **Thor** geweiht war.”

“Einer der Siedler aus der **Eyrbyggja saga** mit Namen Helgi war zwar ein **Christ**, vertraute jedoch bei **Seefahren** bewusst auf **Thor**.”

“**Thor** ist nach **Odin** der oberste und gefürchtete der Götter.” Tot zover **Thor**-Wikiwand.

“**Donderberg** (“**Thunder Mountain**”) near **Dieren** in the **Netherlands** is a hill that carries a legend that **Donar** / **Thor** crashed his chariot there after being overcome by the **Mitgard Serpent’s** venom at **Ragnarok**. The crash created two deep lakes, and according to a local tradition **the hammer** **Mjolnir** surfaced from the depths when the floodwaters receded.”

“**Donderberg** is een wijk in **Roermond**. De wijk is vernoemd naar de heuvel(s) **Donderberg**. Deze heuvels verdwenen toen in de 20^e eeuw de wijk werd aangelegd.”

“Bij **Herten** (nabij Roermond) lag vroeger nog een andere **Donderberg**.” “In de tijd dat de Hertense regio bewoond werd door de **Germanen** en de **Franken** lag er ten zuidoosten van het dorp een **Donderberg**. Op deze berg werd de Germaanse god **Donar** vereerd.”

“**Heuvels met de naam Donderberg** werden vroeger gewijd aan de god **Donar (Thor)**.”

De **Donderberg** is een heuvel in de gemeente **Heumen**, prov. Gelderland, gelegen ten noordoosten van Over-Asselt.” Bij **Rhenen** en bij **Heek** liggen ook **Donderbergen**.

“Uit Toponiemen in de gemeente **Beesel**: **Tonderberg** of **Donderbergh** dateert uit 1654; in 1754 wordt de hoge Maasoevers vermeld als **Donderbergh**.”

“De **Donderberg** is een heuvel in de gemeente **Utrechtse Heuvelrug**, ten noordoosten van **Leersum**.”

“Das **Thorsberger Moor** im schleswig-holsteinischen Ort **Süderbrarup** gilt als zentrales **Stammesheiligtum der Angeln**.”

“**Thure** ist eine variante von **Thore**, mit alternative Schreibweisen **Ture** und **Tore**.”

“Die Namendeutung von **Thure** ist abgeleitet von dem Namen **Thore**. Das namensgebende Wort aus dem **Altnordischen** ist **thor (Donner, Thor)**”

“Etymologie et signification du prénom **Thure** vient du nom du dieu germanique **Thorr**.”

Thurs-day,

Middle English Dictionary: **Thures-dai**, Also **Thurs(e)dai**, **Thur-dai**, **Thores-dai**. Vergelijk **Thur-drecht**.

“**Donar (Thor)** is één van de **goden** die in het **Nederland** van de **8e eeuw** door middel van de Oudsaksische **doopgelofte** moest worden **afgezworen**.”

“Anderen willen de naam dezer stad van den ouden Duitschen afgod **Thur** afkomstig achten,

doch deze schijnen Dordrecht ouder te moeten maken, dan te bewijzen is.”
(Zie het *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden* van Van der Aa.)

“**Maar is Dordrecht dan wel 1000 jaar oud? Jawel. En nog veel ouder ook.**

Het schijnt dat onze stadsarcheologen recent aanwijzingen hebben gevonden dat we nog verder terug kunnen. Ze zullen daar binnenkort wel mee naar buiten komen. Nou is die vroege bewoning in dit gebied niet ongewoon. Al lang is bekend dat de Alblasserwaard, de Zwijndrechtse Waard en de Sliedrechtse Biesbosch ten zuiden van de Merwede al in de Romeinse tijd werd bewoond.”

Zie **Hoe oud is Dordrecht nou eigenlijk?** Apud **Thuredrech** van **Henk 't Jong**.

Nogmaals een gedeelte uit **Beschryvinge der stad Dordrecht (1677)** (nu in het oude schrift) van **Matthijs Balen**, (geboren in Dordrecht op 1 oktober **1611**, overleden in Dordrecht op 30 maart **1691**).

“**Andere leyden den Naam Dordrecht af van Thor of Thur**, een **Afgod** der Oude Sassen dezer Landen, dieze **Aanbaden** en **Offerande** dede, eer **S. Willebrord** haar **Onzes Heylands Leere** verkundigden. Zy geloofden dat, als hy **Aangeropen** en **gebeden** wierd, en dat ‘er **Offeranden** en **Diensten**, ter eeren, wierden gedaen, dat ‘y dan gaf schoon en bekwaam weer, en dede het Graan en allerley Vruchten overvloedig wassen, en keerden van hun de Pest en andere Besmettelijke ziekten. Maar als hij vergramd was, zoo veroorzaakte hy Quaad Weer, Storm, Slag-regen, Hagel, Blixem, Donder, eygende hem alle Weken eenen dag toe, die Wy **Donderdag**, de Zweden, Denen, Islanders **Thursdag** of **Thorstag**, en d’Engelsche **Thursday** noemen. Hij werd beschreven en uytgebeeld, zittende in een groote Zale in volle Heerlijkheyd aan ’t voeten eynde van een Gedekt Bedde, hebbende op zijn hoofd een **Goude Kroone**, en daar **rondom 12 blinkende gulde Sterren**.

Jacobus Lydius, gedenkt ook dezen **Afgod Thor**. Ik twijffelde, zeyd zijn E, of Ik dienst of ondienst aan myne **Geboorte-Stad** doen zoude, indien ik voorby ging **Thor**, den **Oppersten onder de Afgoden** der Duytsen, die vanden Suabers uytgebeeld werd **gelijk als Jupiter**, met staf inde hand ende werd gehouden te heerschen over den Donder, Blixem, Regen, Wind en de geheele Lucht; **ende werd gehouden aan Dordrecht den naam gegeven te hebben, omdat hy aldaar seer neerstig werd gediend**. En is dit dies te waarschijnliker, om dat in **sekeren Brief van Keyzer Henrik**, de Vierden van dien naam, eenige voetstappen **van den oorsprong van den naam Dordrecht** vernomen werden, **als zijnde daar geschreven niet Dordrecht, maar Thurendrecht**.

Mr. Jacob vander Eyk haald voor den dag **het Oude Veld-geschrei** dezer Stede

Thurt en Thur-drecht, corrupte Thure–Thurette,

waar van (**misschien den Heydenen ontleend**) over Vijftig of Sestig Jaren, als een overblijfsel, de gedachtenisse noch werd behouden, inden Vasten – Avond dans of Reye, die de Jonge Luyden, ten zelve tyden plegen te leyden, waar van de Leyds-man een blank Swaard voor droeg. Hy voor, en de reste na, Zingende en tot meermalen verhalende 't voorschreve **Veld-geschrey**.”

Einde gedeelte uit *Beschreyvinge der stad Dordrecht* van **Matthijs Balen**.

Genoemde Dordtenaar **Mr. Jacob van der Eyk** (1574-1634) “was een groot onderzoeker der Oudheyd”.

Genoemde Dordtenaar **Jacobus Lydius** (1610-1679) “giste (ook), dat **Dordrecht** naar den **Noordschen afgod Thor of Thur**, die vooral ook door de Sassen vereerd werd, genoemd is geworden. **Ook anderen dachten desgelijks**”.

Waarom nu niet meer?

La Thurette is een **zijstroom** van de **rivier La Thure**

in **België en Frankrijk**, eerder besproken (zie o.a. blz. 5). La Thure (25,1 km) is een zijrivier van de Maas, via de Sambre. Zie internet *Les diminutifs de noms propres de cours d'eau*: “**La Thurette**, affl. g. à **Thure**, H., de **la Thure**, affl. dr. de la **Sambre** à Beaumont.”

“De symboliek van het vastenavondspel **Thure, Thurette** is onbekend; de kreet zou kunnen herinneren aan ‘t geschreeuw waarmee Dordtenaren vroeger ten strijde trokken. Godfried Schalken heeft het spel afgebeeld op één van zijn schilderijen.” Zie *Dordtse woorden, uitdrukkingen en dialect*, door Sibrand de Grauw en Gerard Gast;
waarin ook te lezen staat: “Dordrecht als ’n door-trek-plaats in de rivier de **Thure** of **Thured**.”

Vergelijk: “Laxdæla Saga describes **the importance of a sword to a Viking warrior**. In the saga, Giermund is a rogue (een schurk) who plans to abandon **his wife Thured** and their daughter.” (Enz.)

In het boek van Sibrand de Grauw en Gerard Gast staan **zogenaamd** alle oude namen van **Dordrecht**: **Thure-driht, Thure-drech, Thure-drecht, Tur-drecht, Dur-trech, Dur-drecht, Dour-drec, Doer-drecht, Dort-trecht, Dor-drech, Dor-dregt, Dor-dracena, Dor-dracum en Dor-draco** (Latijn), **Dor-drechta** (Esperanto).

Wonderlijk, **het meerdere Thor-drecht én het zeer vele Tor-drecht** in de geschreven bronnen, **waaruit juist de huidige naam Dor-drecht is ontstaan, ontbreken**. Ook **ontbreekt** de oude naam **Thur-drecht**, evoluerend tot **Tur-drecht**, waarna **Dur-drecht**, ook uitgesproken als Dour- of Doer-drecht.

Nérgens staat te lezen: **Dor**-drecht is ontstaan uit **Thor**-drecht.

Ook in het uitgebreide WikipediA Dordrecht, bij ontstaan en etymologie, en geschiedenis van Dordrecht, zijn de zo belangrijke oude namen **Thor-drecht** en **Thur-drecht** niet te vinden. Alleen de oudste naam **Thure-driht** van omstreeks 1120 wordt genoemd:

“De oorspronkelijke naam van Dordrecht is **Thuredriht**. Dit betekent ‘**doorwaadbare plaats in de rivier de Thure**’.” En: “**Thuredriht zou in de loop der tijd veranderen in Dordrecht**, is één van de meerdere naamsverklaringen.”

De lezer die wat meer wil weten, wordt verwezen naar: “Zie Geschiedenis van Dordrecht voor het hoofd-artikel over dit onderwerp”. Klikken dan maar daarnaar:

Dan kan men vernemen: “De nederzetting die rond 1200 **Durdreth** of **Durtrich** wordt vermeld was dus naar het riviertje (de Thuredriht) genoemd. Thuredriht betekent zoveel als een **doortocht** of **trekvaart**, in dit geval tussen de **Dubbel** en de **Merwede**. Lang is gedacht dat de naam stond voor een ‘doorwaadbare plaats in de rivier de Thure, en dat ‘drecht’, zoals bij Utrecht en Maastricht uit Latijn ‘trajectum’ was afgeleid. In 1996 is deze verklaring losgelaten.” Zie meer: eerder op de bladzijden 3 t/m 5 van dit onderzoek

Nérgens staat te lezen: **Dur**-drecht is ontstaan uit **Thur**-drecht.

En zo komt nu niemand meer op de gedachte:

Zou **Thor-drecht** en **Thur-drecht** zijn genoemd naar de germaanse god **Thor** of **Thur**, zoals dat nog wel in vroeger tijden geschiedde? Dan zou men bij nader gedetailleerd vergelijkend onderzoek zeker ook aan de weet komen dat die germaanse god eveneens werd aangeduid met **Thore** of **Thure**.

In het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* (met vele Nederlandse plaatsnamen) van Gerhard Köbler wordt bij Dordrecht alleen maar de oudste naam **Thuredriht** genoemd.

Thor-drecht wordt niet genoemd.

In het *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen* van J. de Vries wordt alleen maar de oudste naam **Thuredriht** genoemd.

Thor-drecht wordt niet genoemd.

In *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius worden de namen **Thuredriht** en **Durdreth** genoemd.

Thor-drecht wordt niet genoemd.

In het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff worden alleen de oude namen **Thuredriht**, **Durdreth** en één keer **Thurdrecht** genoemd.

Thor-drecht wordt niet genoemd.

Het is daarom niet zo verwonderlijk dat in **Liste der Thor-Ortsnamen** van Harry Eilenstein, zijn boek **Der Donnergott Thor** uit 2017, **Thor-drecht** en **Thur-drecht** niet te vinden zijn.

Ook het véle **Tor-drecht** in de middeleeuwse bronnen, zó duidelijk ontstaan uit **Thor-drecht**, worden in bovengenoemde boeken niet genoemd. **Wáárom niet?**

Nogmaals: Zie het *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden*, 1851, van Abraham Jacob van der Aa: “**Over den naamsoorsprong van Dordrecht is men het geenszins eens**, vanouds werd deze naam **Doer-drecht**, **Toer-drecht**, **Thor-drecht**, **Thuren-drecht**, **Thur-drecht**, **Dur-drecht**, enz. geschreven, welk **verschillend schrijven tot verschillende gissingen** gegeven heeft.”

Verschillend schrijven? Ja, maar wel afgeleid van de zuiver overgeleverde oudste namen

Thor-drecht en **Thur**-drecht, in de loop der tijd geworden tot

Tor-drecht, **Dor**-drecht en **Tur**-drecht, ... **Dur**-drecht, in uitspraak eveneens geworden

tot het zeer weinige **Tuur**-drecht, **Duur**-drecht en **Doer**-, **Toer**-drecht.

Duur-drecht is te lezen in “Kleefsche en Zuid-Hollandsche Arcadia, of Dagverhaal van twee reizen, in en omtrent die gewesten gedaan, in dichtmaat uitgebreid, door Claas Bruin, in 1730, waarin ook het volgende gedicht:

Wy zyn te Papendrecht, Ai, ziet eens recht voor uit;
Hoe ryst de Maagde-stad als een vercierde Bruid,
Ja als een koningin op d’oever van de stroomen
Der schoone Merwe, dicht beplant met vrucht’b’re boomen.
O Dordrecht! Wat nu eerst, wat laarst van u gezegd?
Van uw Regeering, van uw Munt, van Stapelrecht,
Uw schoone standplaats, of uw Schoutschap van agt dagen,
Of zal ik van uw’ moed en dapperheid gewaagen,
Toen Didrik sneuv’len moest in uwe Gravestraat,
Daar Hollands Graaflijkheid hem weinig kwam te baat?
Doch dit, en nog veel meer zal tot uw’roem, van Baalen,
Zal Oudenhoven, en uw Beverwyk verhalen.
O schoone Paerel aan de Kroon van dit gewest!
O eerste Stad, en stem van ons Gemeenebest!
Hoe praelde gy welëer met uw doorluchte Witten,
Daar de een ’s Lands Voorspraak was, en de andere de Britten.

“Dat **Thor** (**Thure**) zijne **heiligdommen** gehad hebbe in

Thuretrecht, Thurestad (Duurstede), alsmede, Thurnhout, Tongeren, Thorn-acum, enz. hebben deels reeds anderen, Dr. Westendorp, Mr. Van den Berg, voor ons aangemerkt; **maar laat zich ook uit de namen dier plaatsen besluiten**” (zie *Verhandeling over het Westland* (1811) van Derk Buddingh. (Het tussen haakjes geplaatste **Thure** is van Derk Buddingh.)

En dat geldt zeker voor de plaatsnamen van Dordrecht, **Thure-drecht**, **Thor-drecht** en **Thur-drecht**, **drecht** ‘overgang, oversteek’ van een water van de god **Thure**, **Thor** of **Thur**,

“die elke dag 4 rivieren moet doorwaden” (zie Arend Quak en Paula Vermyden).

“In één van de oudst bewaard gebleven stukken over **Dordrecht** wordt een stuk land in de buurt

..... **Tempelvelt** genoemd. Het is een Nederlands woord in een Latijnse oorkonde dat niet zonder meer begrijpelijk is.”

Bas Kloens, Dordrecht, 2019

Wolwevershaven 46, 3311AW Dordrecht; mail: bas@kloens.com. Zie mijn website van schilderijen www.kloens.art :

Iets gezien dat er altijd al was (óók bij Dordrecht, Oud-Europese stroomnamen in de Groote of Zuidhollandsche Waard), zie b.v. bladzijden 6 t/m 11, Weet men dat bij, in en rond Dordrecht?

Dublin in Ierland en de Dubbel in de Groote Waard bij Dordrecht hebben dezelfde herkomst, zie b.v. bladzijde 135, De herkomst van rivier- en nederzettingenamen in de Groote of Zuidhollandsche Waard.